

3.6.2005/390

Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta

Katso tekijänoikeudellinen huomautus [käyttöehdoissa](#).
Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on ehkäistä ja torjua vaarallisten kemikaalien sekä räjähteiden valmistuksesta, käytöstä, siirrosta, varastoinnista, säilytyksestä ja muusta käsittelystä aiheutuvia henkilö-, ympäristö- ja omaisuusvahinkoja. Lain tarkoituksena on lisäksi edistää yleistä turvallisuutta.

2 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään:

- 1) vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista, siirrosta sekä säilytyksestä;
- 2) räjähteille asetettavista vaatimuksista sekä räjähteiden valmistuksesta, maahantuonnista, käytöstä, siirrosta, kaupasta, luovutuksesta, hallussapidosta, varastoinnista, säilytyksestä ja hävittämisestä;
- 3) 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa toiminnoissa käytettäville laitteille ja laitteistoille asetettavista vaatimuksista ja niiden vaatimustenmukaisuuden varmentamiseen liittyvistä toimenpiteistä;
- 4) 3 kohdassa tarkoitettujen laitteiden ja laitteistojen asennukseen ja huoltoon liittyvistä vaatimuksista sekä muista vahinkojen estämiseksi tarvittavista toimenpiteistä;

5) pölyjen aiheuttaman räjähdysvaaran ehkäisemiseksi tarvittavista toimenpiteistä vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin sekä räjähteiden valmistuksen ja varastoinnin yhteydessä.

Selluloidin teolliseen käsittelyyn, varastointiin ja säilytykseen sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä, varastoinnista ja säilytyksestä. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin, minkä kemikaaliluokan mukaan selluloidin teolliselle käsittelylle, varastoinnille ja säilytykselle asetettavat vaatimukset määräytyvät, selluloidin teollisen käsittelyn ja varastoinnin jaottelusta sekä selluloidin teollisen käsittelyn, varastoinnin ja säilytyksen turvallisuusvaatimuksista. ([16.12.2016/1142](#))

3 §

Lain soveltaminen puolustusvoimissa

Tätä lakia sovelletaan puolustusvoimien toimintaan, jollei tässä laissa erikseen muuta säädetä.

Tämän lain nojalla annetut valtioneuvoston asetukset eivät koske puolustusvoimien sotilaalliseen toimintaan tarkoitettuja räjähteitä eivätkä myöskään maanpuolustuksen kannalta erityissuojattavissa kohteissa sekä sotilaallisissa harjoituksissa, harjoitusalueilla ja rauhanturvaoperaatioissa tapahtuvaa vaarallisten kemikaalien varastointia ja teollista käsittelyä. ([7.4.2017/200](#))

Puolustusministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä puolustusvoimien sotilaalliseen toimintaan tarkoitetuista räjähteistä.

Puolustusministeriön asetus koskee myös rajavartiolaitoksen hallussa olevia sotilaalliseen toimintaan tarkoitettuja puolustusvoimien räjähteitä. Lisäksi puolustusministeriön asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä

maanpuolustuksen kannalta erityissuojattavissa kohteissa sekä sotilaallisissa harjoituksissa, harjoitusalueilla ja rauhanturvaoperaatioissa tapahtuvasta vaarallisten kemikaalien varastoinnista ja teollisesta käsittelystä. ([7.4.2017/200](#))

Tässä laissa viranomaisille säädetyt räjähteitä koskevat tehtävät hoidetaan puolustusvoimissa puolustushallinnon sisäisesti. Sama koskee myös 3 momentissa tarkoitettuja rajavartiolaitokselle luovutettuja räjähteitä. Samoin hoidetaan myös maanpuolustuksen kannalta erityissuojattavissa kohteissa sekä sotilaallisissa harjoituksissa, harjoitusalueilla ja rauhanturvaoperaatioissa tapahtuvaan vaarallisten kemikaalien varastointiin ja teolliseen käsittelyyn liittyvät tässä laissa viranomaiselle säädetyt tehtävät. Näitä tehtäviä hoitavien on toimittava yhteistyössä muiden tässä laissa tarkoitettujen viranomaisten kanssa lain tarkoituksen toteuttamiseksi. Tehtävien hoitamisesta annetaan tarkempia säännöksiä puolustusministeriön asetuksella. ([7.4.2017/200](#))

4 § ([10.4.2015/358](#))

Soveltamisalan rajaukset

Tätä lakia ei sovelleta:

- 1) tuotantolaitoksen alueen ulkopuolella tapahtuvaan, vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetussa laissa ([719/1994](#)) tarkoitettuun kuljetukseen eikä kuljetustapahtumaan suoraan liittyvään tilapäiseen varastointiin;
- 2) vaarallisten kemikaalien käyttöön ja varastointiin aluksessa;

3) radioaktiivisiin aineisiin eikä radioaktiivisia aineita sisältäviin tuotteisiin.

Lain säännöksiä vaarallisista kemikaaleista aiheutuvien suuronnettomuuksien ehkäisemiseksi ei sovelleta vaarallisten kemikaalien siirtoon putkistoissa eikä putkistojen yhteydessä oleviin pumppausasemiin tuotantolaitoksen alueen ulkopuolella.

Ampuma-aseissa käytettävät patruunat on varastoitava, säilytettävä ja hävitettävä siten kuin tässä laissa säädetään. Niiden valmistukseen sovelletaan tämän lain lisäksi ampuma-aselakia ([1/1998](#)). Muutoin ampuma-aseissa käytettäviin patruunoihin sovelletaan ampuma-aselakia.

5 § ([10.4.2015/358](#))

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Kemikaalien luokituksesta, pakkaamisesta ja merkitsemisestä säädetään kemikaalilaissa ([599/2013](#)) ja aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1272/2008, jäljempänä *CLP-asetus*. Kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista säädetään kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH), Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta, direktiivin 1999/45/EY muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 793/93, komission asetuksen (EY) N:o 1488/94, neuvoston direktiivin 76/769/ETY ja komission direktiivien 91/155/ETY, 93/67/ETY, 93/105/EY ja 2000/21/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1907/2006, jäljempänä *REACH-asetus*. Pelastustoimen pelastustoiminnan järjestelyistä säädetään pelastuslaissa ([379/2011](#)). Paineeseen liittyvän vaaran ehkäisemiseksi noudatetaan, mitä painelaitelaissa ([869/1999](#)) säädetään. Sähköturvallisuudesta säädetään sähköturvallisuuslaissa ([410/1996](#)). Alueiden käytön suunnittelusta ja rakentamisesta säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa ([132/1999](#)). Pyroteknisten tuotteiden vaatimustenmukaisuuden toteamisesta säädetään pyroteknisten tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta annetussa laissa ([180/2015](#)). Työntekijän suojelusta ja ympäristönsuojelusta on lisäksi voimassa, mitä niistä erikseen säädetään.

Jos Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista ja päätöksen N:o 1364/2006/EY kumoamisesta sekä asetusten (EY) N:o 713/2009, (EY) N:o 714/2009 ja (EY) N:o 715/2009 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 347/2013 tarkoitettu yhteistä etua koskeva energiahankkeiden edellyttää 23 §:n mukaisen luvan vaarallisen kemikaalin laajamittaiseen teolliseen käsittelyyn ja varastointiin tai 37 §:n mukaisen luvan vaarallisen kemikaalin siirtoa varten tarkoitetun putkiston rakentamiseen, lupasian käsittelyyn sovelletaan tämän lain lisäksi mainittua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta sekä Euroopan unionin yhteistä etua koskevien energiahankkeiden lupamenettelyistä annettua lakia ([684/2014](#)).

SähköturvallisuusL [410/1996](#) on kumottu SähköturvallisuusL:lla [1135/2016](#), joka on voimassa 1.1.2017 alkaen. Ks. TyöturvallisuusL [738/2002](#) ja YmpäristönsuojeluL [527/2014](#).

6 § ([10.4.2015/358](#))

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *kemikaalilla* aineita ja seoksia siten kuin ne määritellään REACH-asetuksessa ja CLP-asetuksessa;
- 2) *vaarallisella kemikaalilla* ainetta tai seosta, joka tulee luokitella tai merkitä CLP-asetuksen mukaisesti, sekä muuta palavaa nestettä;
- 3) *seoksella* seosta tai liuosta, joka koostuu kahdesta tai useammasta aineesta;
- 4) *palavalla nesteellä* nestemäistä kemikaalia, jonka leimahduspiste on enintään 100 °C;
- 5) *räjähteellä* räjähdysainetta ja räjähdysainetta sisältävää esinettä tai välinettä sekä muuta ainetta, seosta, esinettä tai välinettä, joka on valmistettu tuottamaan räjähdys- tai pyroteknisen ilmiön;
- 6) *pyroteknisellä tuotteella* esinettä tai välinettä, joka sisältää kemiallisten reaktioiden seurauksena lämpöä, valoa, ääntä, kaasua, savua tai näiden yhdistelmiä tuottavia aineita tai seoksia;
- 7) *ilotulitteella* viihdekäyttöön tuotettua pyroteknistä tuotetta;
- 8) *teollisella käsittelyllä* vaarallisten kemikaalien valmistusta, käyttöä sekä muuta vastaavaa käsittelyä;
- 9) *varastoinnilla* vaarallisen kemikaalin ja räjähteen hallussapitoa tuotantolaitoksessa kiinteässä varastosäiliössä tai -siilossa, irtosäiliössä, pakkauksessa tai kuljetusvälineessä taikka muulla tavoin varastoituna;
- 10) *säilytyksellä* vaarallisen kemikaalin ja räjähteen vähäisten määrien hallussapitoa;
- 11) *tuotantolaitoksella* toiminnanharjoittajan hallinnassa olevaa aluetta, jossa vaarallisia kemikaaleja tai räjähteitä valmistetaan, käsitellään tai varastoidaan yhdessä tai useammassa laitoksessa; tuotantolaitoksena pidetään myös räjähteen valmistukseen käytettävää siirrettävää laitteistoa;
- 12) *laitoksella* tuotantolaitoksen sisäpuolella olevaa joko maanpäällistä tai maanalaista teknistä yksikköä, jossa valmistetaan, käsitellään tai varastoidaan vaarallisia kemikaaleja tai räjähteitä mukaan lukien laitteistot, putkistot, koneet, varastot, lastaus- ja purkauspaikat, tuotantolaitoksen alueella olevat rautatiet, laiturit sekä edellä mainittuihin liittyvät rakenteet ja rakennelmat;
- 13) *laitteella* säiliötä, pumppua, venttiiliä, putkiston osaa tai muuta vaarallisen kemikaalin tai räjähteen käsittelyssä tarvittavaa teknistä laitetta;
- 14) *laitteistolla* laitteiden ja putkistojen sekä niihin liittyvien varusteiden muodostamaa teknistä kokonaisuutta;
- 15) *siirrettävällä laitteistolla* välittömästi työmaalla käytettäväksi tarkoitettun räjähteen valmistuslaitteistoa;
- 16) *tuotteella* laitetta, räjähdettä, suojausjärjestelmää tai muuta tämän lain soveltamisalaan kuuluvaa esinettä;
- 17) *suuronnettomuudella* huomattavaa päästöä, tulipaloo, räjähdystä tai muuta ilmiötä, joka seuraa vaarallisia kemikaaleja tai räjähteitä valmistavan, käsittelevän tai varastoivan tuotantolaitoksen toiminnassa esiintyneistä hallitsemattomista tapahtumista, jotka voivat aiheuttaa ihmisen terveyteen, ympäristöön tai

omaisuuteen kohdistuvaa vakavaa välitöntä tai myöhemmin ilmenevää vaaraa laitoksen sisä- tai ulkopuolella ja jossa on mukana yksi tai useampi vaarallinen kemikaali tai räjähdde;

18) *toiminnanharjoittajalla* oikeushenkilöä tai luonnollista henkilöä, joka valmistaa, tuo maahan, pitää kaupan, saattaa markkinoille, luovuttaa, vie maasta, varastoi, pakkaa, jakelee, pitää hallussaan, säilyttää, käyttää tai muulla tässä laissa tarkoitettulla tavalla käsittelee vaarallista kemikaalia taikka räjähdettä tai muuta tuotetta;

19) *räjähdykselpoisella ilmaseoksella* normaalipaineisen ilman ja kaasun, höyryn, sumun tai pölyn muodossa olevien palavien aineiden seosta, jossa palaminen leviää syttymisen jälkeen koko palamattomaan seokseen;

20) *räjähdyksivaarallisella tilalla* tilaa, jossa voi esiintyä räjähdyskelpoista ilmaseosta siinä määrin, että erityiset suojelutoimenpiteet henkilö-, ympäristö- ja omaisuusvahinkojen ehkäisemiseksi ja yleisen turvallisuuden ylläpitämiseksi ovat tarpeen;

21) *pelastusviranomaisella* pelastuslaissa tarkoitettua alueen pelastustoimen pelastusviranomaista;

22) *yleisöllä* luonnollista henkilöä, luonnollisten henkilöiden yhteenliittymiä, oikeushenkilöitä ja yhteisöjä;

23) *yleisöllä, jota asia koskee* yleisöä, johon onnettomuus vaikuttaa tai todennäköisesti vaikuttaa tai yleisöä, jonka etua asiaa koskeva päätös koskee; ([16.12.2016/1142](#))

24) *selluloidilla* ainetta, joka sisältää yli kuusikymmentä painoprosenttia nitrattua selluloosaa sekä sen lisäksi kamferia. ([16.12.2016/1142](#))

2 luku

Turvallisuusvaatimukset

Yleiset turvallisuusperiaatteet

7 §

Selvilläolovelvollisuus

Toiminnanharjoittajan tulee hankkia valmistamiensa, käsittelemiensä ja varastoimiensa vaarallisten kemikaalien sekä räjähteiden fysikaalisista ja kemiallisista, palo- ja räjähdysvaarallisista sekä terveydelle ja ympäristölle vaarallisista ominaisuuksista ja luokituksesta tiedot, jotka ovat kohtuudella saatavissa ja jotka ovat riittävät tässä laissa säädettyjen velvoitteiden täyttämiseksi.

8 §

Valintavelvollisuus

Vaarallisista kemikaaleista ja räjähteistä aiheutuvien vahinkojen ehkäisemiseksi ja torjumiseksi toiminnanharjoittajan on, silloin kun se on kohtuudella mahdollista, valittava käyttöön olemassa olevista vaihtoehtoista vähiten vaaraa aiheuttava kemikaali, räjähdde tai menetelmä.

9 §

Huolehtimisvelvollisuus

Toiminnanharjoittajan on noudatettava vaarallisen kemikaalin ja räjähteen määrä ja vaarallisuus huomioon ottaen riittävää huolellisuutta ja varovaisuutta henkilö-, ympäristö- ja omaisuusvahinkojen ehkäisemiseksi.

Jos vaarallisen kemikaalin tai räjähteen huolimaton tai varomaton käsittely aiheuttaa rakenteiden tai ympäristön saastumista, toiminnanharjoittajan tai saastumisen muun aiheuttajan tulee huolehtia rakenteiden ja ympäristön puhdistamisesta sellaiseen kuntoon, ettei niistä enää aiheudu vaaraa ihmisten terveydelle tai ympäristölle.

Toiminnan järjestäminen tuotantolaitoksessa

10 §

Onnettomuuksien ehkäiseminen

Toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä kaikkiin tarpeellisiin toimiin onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja niistä ihmisten terveydelle ja ympäristölle sekä omaisuudelle aiheutuvien seurausten rajoittamiseksi. ([10.4.2015/358](#))

Onnettomuuksien ennalta ehkäisemistä koskevien toimenpiteiden tulee kattaa koko tuotantolaitoksen toiminta. Niiden tulee olla suunnitelmallisia ja järjestelmällisiä ja perustua toiminnasta aiheutuvien vaarojen tunnistamiseen sekä vaarojen rajoittamista koskevien päämäärien ja toimintatapojen määrittämiseen. Toiminnanharjoittajan tulee seurata ja arvioida toimenpiteiden toteutumista ja niiden vaikutusta sekä ryhtyä tarvittaessa korjaaviin toimenpiteisiin.

Toiminnanharjoittajan on huolehdittava siitä, että muutokset tuotantolaitoksessa tehdään turvallisuutta vaarantamatta ja tuotantolaitoksessa määriteltyjen toimintaperiaatteiden mukaisesti.

11 §

Organisaatio ja henkilöstö

Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia siitä, että tuotantolaitoksen turvallisuuteen liittyvät johdon ja henkilöstön tehtävät ja vastualueet on selkeästi määritelty organisaation kaikilla tasoilla.

Toiminnanharjoittajan tulee antaa henkilöstölle sellaista koulutusta, opastusta ja ohjausta, jota tuotantolaitoksen turvallinen toiminta edellyttää.

Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia siitä, että tuotantolaitoksen alueella toimivien muiden yritysten henkilöstöllä on riittävät tiedot tuotantolaitoksen toiminnasta, siihen liittyvistä vaaratekijöistä ja niihin varautumisesta, sekä siitä, että niiden henkilöstö on saanut koulutusta ja opastusta siinä laajuudessa kuin turvallinen toiminta heidän tehtävissään edellyttää. Toiminnanharjoittajan tulee lisäksi valvoa,

että ulkopuolinen henkilöstö toimii säännösten ja tuotantolaitoksessa noudatettavien toimintatapojen mukaisesti.

12 §

Tuotantolaitoksen käyttö ja kunnossapito

Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia siitä, että tuotantolaitoksen laitteistoja ja laitteita käytetään turvallisesti ja niistä annettujen käyttöohjeiden mukaisesti siten, ettei toiminnasta voi aiheutua tavanomaisessa käytössä tai ennalta mahdolliseksi arvioitavissa poikkeustilanteissa sellaisia räjähdyksiä, tulipaloja tai kemikaalipäästöjä, joista seuraisi välittömiä henkilö-, ympäristö- tai omaisuusvahinkoja tuotantolaitoksessa tai sen ulkopuolella.

Toiminnanharjoittajan on huolehdittava laitteistojen ja laitteiden sekä turvallisuuden varmistamiseen tarkoitettujen laitteiden ja järjestelmien kunnossapidosta ja varmistettava riittävän usein, että niitä voidaan käyttää turvallisesti ja että ne toimivat oikein.

Vaarallisia kemikaaleja tai räjähteitä sisältäviä laitteistoja ja laitteita saa sijoittaa rakennukseen vain siinä määrin kuin se on toiminnan järjestämisen kannalta välttämätöntä. [\(10.4.2015/358\)](#)

Tuotantotiloissa saa olla vaarallisia kemikaaleja tai räjähteitä vain sellaisia määriä, jotka ovat toiminnan ja turvallisuuden kannalta perusteltuja.

Tuotantolaitoksen suunnittelu ja rakentaminen

13 §

Laitteistot ja laitteet

Tuotantolaitoksen valmistus-, varastointi- ja käyttölaitteistot ja -laitteet tulee suunnitella, mitoittaa, rakentaa ja sijoittaa siten, että niiden tavanomaisesta käytöstä ja ennalta mahdolliseksi arvioitavista poikkeustilanteista ei aiheudu sellaisia räjähdyksiä, tulipaloja tai kemikaalipäästöjä, joista seuraisi välittömiä henkilö-, ympäristö- tai omaisuusvahinkoja tuotantolaitoksessa ja sen ulkopuolella.

Laitteistot ja laitteet tulee sijoittaa siten, että niitä voidaan tarkoituksenmukaisesti käyttää, huoltaa ja tarkastaa.

Laitteistot ja laitteet tulee varustaa toimintaan ja siitä aiheutuviin vaaroihin nähden tarkoituksenmukaisilla, turvallisen käytön ja onnettomuustilanteisiin varautumisen edellyttämällä varoitus- ja turvamerkinnoillä.

14 §

Tuotantolaitoksen alueen suunnittelu

Tuotantolaitoksen alueella olevat laitokset niihin kuuluvine laitteistoineen, rakenteineen ja rakennuksineen sekä muut tuotantolaitoksen alueella olevat

rakennukset, kohteet ja toiminnot tulee sijoittaa ja tarvittaessa suojata siten, että onnettomuuksien leviäminen laitoksesta toiseen laitokseen tai muihin tuotantolaitoksen alueella oleviin rakennuksiin tai rakenteisiin voidaan estää ja että onnettomuuksien vaikutukset voidaan rajata mahdollisimman pienelle alueelle.

Vaarallisten kemikaalien teolliseen käsittelyyn ja varastointiin tarkoitetut tilat ja alueet tulee sijoittaa erilleen sellaisista tiloista tai alueista, joissa ihmisiä työskentelee muissa kuin suoraan kemikaalien teolliseen käsittelyyn ja varastointiin liittyvissä tehtävissä. Erityisvaaraa aiheuttavat yksiköt tai toiminnot on tarvittaessa sijoitettava erilleen muista toiminnoista.

Laitokset ja laitteistot sekä tuotantolaitoksen alueella olevat toiminnot tulee sijoittaa niin, että onnettomuustilanteissa onnettomuusalueilla olevilla on mahdollisuus poistua turvallisesti, torjuntatoimiin osallistuvilla on pääsy onnettomuuskohteisiin ja prosessin turvallinen alasajo tai muun toiminnan pysäytys on mahdollinen.

15 §

Rakennukset ja rakenteet

Rakennukset ja rakenteet tulee suunnitella, rakentaa sekä tarvittaessa varustaa riittävin onnettomuuksien vaikutuksilta suojaavin tai niiltä ehkäisevin rakentein ja järjestelmin siten, että rakennuksessa mahdollisesti sattuvan räjähdysten, tulipalon tai kemikaalipäästön seuraukset voidaan rajoittaa mahdollisimman vähäisiksi ja että rakennuksen ulkopuolella aiheutuneesta onnettomuudesta ei ole seurauksena vakavien vaurioiden vaaraa rakennuksessa oleville.

Vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden valmistus-, käsittely- ja varastointitilat tai valmistus-, käsittely- ja varastointipaikat tulee varustaa turvallisen käytön ja onnettomuustilanteisiin varautumisen edellyttämällä merkinnöillä.

Rakennukset tulee suunnitella siten, että niistä voi vaaratilanteissa poistua turvallisesti.

16 §

Asiattomien pääsyn estäminen

Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia rakenteellisin toimenpitein tai toiminnan luonteeseen nähden riittävän tehokkaalla muulla tavalla asiattomien pääsyn estämisestä tuotantolaitoksen alueelle. Toiminnanharjoittajan tulee lisäksi huolehtia siitä, ettei vaarallisia kemikaaleja tai räjähteitä joudu asiattomien haltuun.

Tuotantolaitoksen sijoitus

17 §

Sijoitus rakennetulla alueella

Toiminnanharjoittajan on otettava huomioon suunnitellessaan vaarallisia kemikaaleja tai räjähteitä valmistavien, käsittelevien tai varastoivien tuotantolaitosten sijaintia, että tuotantolaitos on sijoitettava sellaiselle etäisyydelle asuinalueista, yleisessä käytössä olevista rakennuksista ja alueista, kouluista, hoitolaitoksista, teollisuuslaitoksista, varastoista, liikenneväylistä sekä muusta ulkopuolisesta toiminnasta niin, että ennalta mahdollisiksi arvioitavat räjähdykset, tulipalot ja kemikaalipäästöt eivät aiheuta henkilö-, ympäristö- tai omaisuusvahinkojen vaaraa näissä kohteissa.

18 §

Sijoitus luontokohteiden ja pohjavesialueiden läheisyyteen

Toiminnanharjoittajan on otettava huomioon suunnitellessaan vaarallisia kemikaaleja tai räjähteitä valmistavien, käsittelevien tai varastoivien tuotantolaitosten sijaintia, että tuotantolaitos on sijoitettava riittävän etäälle luonnon kannalta erityisen tärkeistä ja erityisen herkistä alueista, muista ympäristönsuojelun kannalta tärkeistä kohteista sekä virkistysalueista niin, että ennalta mahdollisiksi arvioitavat räjähdykset, tulipalot ja kemikaalipäästöt tuotantolaitoksessa eivät aiheuta ympäristövahinkojen vaaraa näissä kohteissa.

Tuotantolaitosta ei ilman erityistä, perusteltua syytä saa sijoittaa tärkeälle tai muulle vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella, jollei kemikaalien ominaisuuksien perusteella voida osoittaa, ettei pohjavesille aiheudu vaaraa. Jos kysymyksessä olevalle pohjavesialueelle kuitenkin sijoitetaan vaarallisia kemikaaleja tai räjähteitä valmistava, käsittelevä tai varastoiva tuotantolaitos, rakenteellisin ja käyttöteknisin toimenpitein on huolehdittava siitä, ettei laitoksen toiminnasta aiheudu pohjavesien pilaantumisvaaraa.

19 §

Ulkopuolisen toiminnan huomioon ottaminen

Tuotantolaitoksen sijoituspaikka valitaan siten, ettei laitoksen ulkopuolella harjoitettava toiminta ja luonnon olosuhteet aiheuta onnettomuusvaaraa laitoksessa.

20 §

Kaavan huomioon ottaminen

Vaarallisia kemikaaleja tai räjähteitä valmistavien, käsittelevien tai varastoivien tuotantolaitosten sijoituksessa tulee ottaa huomioon sijoituspaikan ja sen ympäristön nykyinen ja tuleva maankäyttö- ja rakennuslain ([132/1999](#)) mukaisessa oikeusvaikutteisessa kaavassa osoitettu käyttötarkoitus samoin kuin aluetta mahdollisesti koskevat kaavamääräykset.

Täydentävät säännökset

21 §

Turvallisuusvaatimuksia koskeva asetuksenantovaltuus

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin tässä luvussa säädettyistä yleisistä turvallisuusperiaatteista, toiminnan järjestämisestä tuotantolaitoksessa sekä tuotantolaitoksen suunnittelusta, rakentamisesta ja sijoituksesta.

3 luku

Vaarallisten kemikaalien käsittely ja varastointi

Teollinen käsittely ja varastointi

22 §

Toiminnan jaottelu

Vaarallisten kemikaalien teollinen käsittely ja varastointi jaetaan vaarallisten kemikaalien määrän ja vaarallisuuden mukaan laajamittaiseen ja vähäiseen teolliseen käsittelyyn ja varastointiin.

Teollisen käsittelyn ja varastoinnin jaottelua laajamittaiseen tai vähäiseen sekä muita teollista käsittelyä ja varastointia koskevia velvoitteita määritettäessä otetaan huomioon kaikki saman toiminnanharjoittajan hallinnassa olevalla tuotantolaitoksella käsiteltävät ja varastoitavat vaaralliset kemikaalit.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin teollisen käsittelyn ja varastoinnin jaottelusta.

23 §

Luvanvaraisuus

Vaarallisen kemikaalin laajamittaista teollista käsittelyä ja varastointia saa harjoittaa vain Turvallisuus- ja kemikaaliviraston luvalla. Toiminnanharjoittajan tulee hakea edellä tarkoitettua lupaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta. Hakemuksessa on esitettävä tuotantolaitoksen toiminnasta vastaavan henkilön nimi sekä tiedot ja selvitykset suunnittelusta toiminnasta ja turvallisuusjärjestelyistä. [\(10.4.2015/358\)](#)

Jos samalla toimipaikalla toimii useita toiminnanharjoittajia, joista osa harjoittaa laajamittaista teollista käsittelyä ja varastointia ja osa vähäistä teollista käsittelyä ja varastointia sekä jos toiminnanharjoittajien toiminta muodostaa toiminnallisen kokonaisuuden, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto myöntää luvat ja tekee ilmoituksen perusteella päätökset. [\(21.12.2010/1271\)](#)

Toiminnanharjoittajan tulee tehdä 1 momentissa tarkoitettua toimintaa koskevista merkittävistä muutoksista ilmoitus tai hakea lupa.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin lupamenettelystä toimintaa aloitettaessa, muutostilanteisiin liittyvästä lupa- ja ilmoitusmenettelystä, luvan hakemisesta, ilmoituksen tekemisestä sekä hakemuksessa ja ilmoituksessa esitettävistä tiedoista ja selvityksistä.

23 a § (10.4.2015/358)

Luvan myöntäminen ja muutosilmoituksen käsittely

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto myöntää 23 §:ssä tarkoitetun luvan, jos toiminnanharjoittaja osoittaa, että toiminta täyttää 2 luvussa säädetyt turvallisuusvaatimukset. Lupa voidaan liittää turvallisuusvaatimusten täyttämiseksi tarpeellisia ehtoja.

Saatuun 23 §:n 3 momentissa tarkoitetun muutosilmoituksen Turvallisuus- ja kemikaalivirasto tekee asiasta päätöksen, jossa se voi asettaa 2 luvussa säädettyjen turvallisuusvaatimusten täyttämiseksi toimintaa koskevia tarpeellisia ehtoja.

Lupahakemuksen kuuluttamisesta ja siitä tiedottamisesta säädetään jäljempänä 12 a luvussa.

24 §

Ilmoitusvelvollisuus

Vaarallisen kemikaalin vähäistä teollista käsittelyä ja varastointia saa harjoittaa vain tekemällä siitä ilmoituksen. Toiminnanharjoittajan tulee tehdä ilmoitus pelastusviranomaiselle, jollei ilmoitusta 23 §:n 2 momentin nojalla tule tehdä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle. Ilmoituksessa on esitettävä tiedot ja selvitykset suunnitellusta toiminnasta ja turvallisuusjärjestelyistä. ([21.12.2010/1271](#)) Toiminnanharjoittajan tulee tehdä 1 momentissa tarkoitettua toimintaa koskevista merkittävistä muutoksista ilmoitus.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin ilmoitusmenettelystä toimintaa aloitettaessa ja muutostilanteissa, ilmoituksen tekemisestä sekä ilmoituksessa esitettävistä tiedoista ja selvityksistä.

25 § (10.4.2015/358)

Ilmoituksen käsittely

Saatuun 24 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen asianomainen valvontaviranomainen tekee asiasta päätöksen, jossa voidaan asettaa toiminnalle tarpeellisia ehtoja 2 luvussa säädettyjen turvallisuusvaatimusten täyttämiseksi.

26 §

Ympäristövaikutusten arviointi

Toiminnanharjoittajan on esitettävä 23 §:n mukaista lupaa hakiessaan ympäristövaikutusten arviointiselostus, jos on kysymys ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa ([468/1994](#)) tarkoitetusta hankkeesta. Siltä osin kuin selostukseen sisältyy tämän lain säännösten soveltamiseksi tarpeelliset tiedot ympäristövaikutuksista, ei samoja tietoja vaadita uudestaan. Luvasta on käytävä ilmi, miten ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukainen arviointi on otettu huomioon.

26 a § ([10.4.2015/358](#))

Vaarallisten kemikaalien laajamittaista teollista käsittelyä ja varastointia harjoittavien tuotantolaitosten valvonta ja tarkastus

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston on valvottava vaarallisten kemikaalien laajamittaista teollista käsittelyä ja varastointia harjoittavan tuotantolaitoksen ja 23 §:n 2 momentissa tarkoitettujen kohteiden teknisen toteutuksen sekä niiden toimintaperiaatteiden, toimintatapojen ja johtamisjärjestelmien vaatimustenmukaisuutta ja toimivuutta. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston on tarkastettava suunnitelmallisesti, järjestelmällisesti ja määrääjoin valvonnan alaiset tuotantolaitokset niiden toiminnan edellyttämässä laajuudessa riskinarviointiin perustuen.

Laajamittaista teollista käsittelyä ja varastointia harjoittavan tuotantolaitoksen tekninen toteutus, toimintaperiaatteet ja johtamisjärjestelmät on tarkastettava käyttöönototarkastuksessa ennen tuotantolaitoksen käyttöönottoa sekä säännöllisesti tarkastusohjelman mukaisesti.

Toiminnanharjoittaja on velvollinen antamaan tarpeelliset tiedot ja tekemään kaikki tarvittavat toimenpiteet tarkastusten toteuttamiseksi.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tarkastusten sisällöstä, määrääjoista ja ajankohdista, ilmoituksista muille viranomaisille sekä tarkastusten muusta käytännön toteutuksesta.

27 § ([10.4.2015/358](#))

Tarkastussuunnitelma ja -ohjelma

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto laatii vaarallisten kemikaalien laajamittaista teollista käsittelyä ja varastointia harjoittavia tuotantolaitoksia sekä 23 §:n 2 momentissa tarkoitettuja kohteita koskevan tarkastussuunnitelman, jossa esitetään yleiset tavoitteet tarkastustoiminnalle tuotantolaitoksista aiheutuvien henkilö-, ympäristö- ja omaisuusvahinkojen ehkäisemiseksi.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto laatii lisäksi säännöllistä valvontaa varten laajamittaista teollista käsittelyä ja varastointia harjoittaville tuotantolaitoksille sekä

23 §:n 2 momentissa tarkoitetuille kohteille tarkastusohjelman, jossa määritellään eri laitostyyppien tarkastustiheydet.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tarkastussuunnitelman ja -ohjelman sisällöstä sekä laadinnasta.

27 a § (10.4.2015/358)

Vaarallisten kemikaalien vähäistä teollista käsittelyä ja varastointia harjoittavien tuotantolaitosten valvonta ja tarkastus

Pelastusviranomaisen on valvottava vaarallisten kemikaalien vähäistä teollista käsittelyä ja varastointia harjoittavan tuotantolaitoksen teknisen toteutuksen ja toimintatapojen vaatimustenmukaisuutta ja toimivuutta sekä sitä, että tuotantolaitos on säännösten ja 25 §:ssä tarkoitetun päätöksen mukainen.

Pelastusviranomaisen on tarkastettava vaarallisten kemikaalien vähäistä teollista käsittelyä ja varastointia harjoittavan tuotantolaitoksen toimintatavat ja teknisen toteutuksen vaatimustenmukaisuus ennen tuotantolaitoksen käyttöönottoa.

Pelastusviranomaisen on tarkastettava suunnitelmallisesti, järjestelmällisesti ja määrääjain valvonnan alaiset tuotantolaitokset niiden toiminnan edellyttämässä laajuudessa riskinarviointiin perustuen. Tarkastukset sisällytetään pelastuslain 79 §:n mukaiseen valvontasuunnitelmaan.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin valvonnan ja tarkastusten sisällöstä, ilmoituksista muille viranomaisille sekä valvonnan ja tarkastusten muusta käytännön toteutuksesta.

28 §

Sisäinen pelastussuunnitelma

Toiminnanharjoittajan tulee laatia tuotantolaitosta koskeva sisäinen pelastussuunnitelma, jos teollinen käsittely ja varastointi on laajamittaista.

Sisäisessä pelastussuunnitelmassa määritellään toimenpiteet, joilla torjutaan ennalta mahdollisiksi arvioitavissa onnettomuustapauksissa onnettomuuden vaikutuksia, rajoitetaan seuraukset mahdollisimman vähäisiksi sekä varaudutaan onnettomuuden jälkien korjaamiseen ja ympäristön puhdistamiseen.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin sisäisen pelastussuunnitelman laatimisesta, sisällöstä, uusimisesta, suunnitelman mukaisista harjoituksista ja pelastussuunnitelman toimittamisesta valvontaviranomaisille.

29 §

Vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin vastuuhenkilö

Toiminnanharjoittajan on nimettävä vastuuhenkilö, jos teollinen käsittely ja varastointi on laajamittaista. Vastuuhenkilön tehtävänä on huolehtia siitä, että tuotantolaitoksessa toimitaan vaarallisia kemikaaleja koskevien säännösten ja lupaehtojen sekä laadittujen toimintaperiaatteiden ja suunnitelmien mukaisesti.

Vastuuhenkilön tulee tuntee tuotantolaitoksen toiminta, sitä koskevat säännökset sekä turvallisen toiminnan edellytykset.

Vastuuhenkilön tulee osoittaa pätevyytensä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston järjestämässä kokeessa. Hyväksytystä kokeesta asianomaiselle henkilölle annetaan todistus. ([21.12.2010/1271](#))

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarvittaessa tarkemmin vastuuhenkilön nimeämisestä, tehtävistä, pätevyysvaatimuksista ja pätevyyden osoittamisesta.

30 § (10.4.2015/358)

Toimenpiteet vaarallisista kemikaaleista aiheutuvien suuronnettomuuksien ehkäisemiseksi

Tuotantolaitoksessa, jossa vaarallisten kemikaalien käsittelystä ja varastoinnista voi aiheutua suuronnettomuus, toiminnanharjoittajan on laadittava vaarallisten kemikaalien määrän ja vaarallisuuden perusteella toimintaperiaateasiakirja tai turvallisuusselvitys, joissa toiminnanharjoittaja selostaa toimintaperiaatteensa suuronnettomuuksien ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi ja osoittaa, että toimintaperiaatteet on otettu käyttöön, sekä antaa tarvittavat tiedot niiden toteuttamiseksi tarvittavasta organisaatiosta ja turvallisuusjohtamisjärjestelmästä.

Toimintaperiaatteet on laadittava siten, että ne takaavat korkeatasoisen ihmisten terveyden ja ympäristön suojelun. Ne on suhteutettava tuotantolaitoksessa esiintyviin suuronnettomuuden vaaroihin. Niissä on esitettävä toiminnanharjoittajan yleiset tavoitteet ja toimintaperiaatteet, johdon rooli ja vastuu sekä sitoutuminen jatkuvasti parantamaan suuronnettomuuksien vaarojen hallintaa ja varmistamaan suojelun korkea taso.

Turvallisuusselvitys on toimitettava Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle tuotantolaitoksen toimenpiteiden riittävyyden arviointia varten.

Kahden tai useamman toisiaan lähellä sijaitsevan tuotantolaitoksen toiminnanharjoittajien on toimittava yhteistoiminnassa suuronnettomuuksien torjumiseksi ja onnettomuuksien leviämisen estämiseksi.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin suuronnettomuusvaaran ehkäisemistä koskevien velvoitteiden määräytymisestä sekä tarvittavien toimintaperiaatteiden ja turvallisuusselvitysten sisällöstä, uusimis- ja

tarkistusvelvoitteista ja -ajoista, turvallisuusselvitysten käsittelystä sekä toiminnanharjoittajien yhteistoimintavelvoitteista suuronnettomuuksien ehkäisemiseksi.

31 § (10.4.2015/358)

Toiminnanharjoittajan tiedottamisvelvollisuus

Edellä 30 §:ssä tarkoitetun tuotantolaitoksen toiminnanharjoittajan on tiedotettava tuotantolaitosta koskevista turvallisuustoimenpiteistä ja onnettomuustapauksissa noudatettavista toimintaohjeista suuronnettomuuden varalta. Tiedot on pidettävä ajan tasalla ja koottava yhteen asiakirjaan sekä pidettävä pysyvästi yleisön saatavilla myös sähköisessä muodossa.

Turvallisuusselvitystä edellyttävän tuotantolaitoksen toiminnanharjoittajan on toimitettava tiedot sellaisille henkilöille sekä sellaisiin lähistöllä sijaitseviin kouluihin, sairaaloihin ja muihin yleisessä käytössä oleviin rakennuksiin sekä tuotantolaitoksiin, joihin turvallisuusselvitystä edellyttävässä tuotantolaitoksessa alkunsa saanut suuronnettomuus voi vaikuttaa. Tiedotteessa on annettava tiedot tuotantolaitoksen toiminnasta, suuronnettomuuden vaaraa aiheuttavista kemikaaleista, suuronnettomuusvaarojen luonteesta sekä väestön varoittamisesta ja käyttäytymisestä onnettomuustilanteissa. Tuotantolaitosta koskevista toimenpiteistä ja toimintaohjeista suuronnettomuuden varalle tulee tiedottaa molemmilla kansallisilla kielillä.

Edellä 2 momentissa tarkoitetut tiedot on toimitettava vähintään joka viides vuosi.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarvittaessa tarkemmin toiminnanharjoittajan tiedottamisvelvollisuudesta ja sen toteuttamisesta sekä annettavien tietojen sisällöstä.

32 § (10.4.2015/358)

Turvallisuusselvityksen esillä pitäminen

Toiminnanharjoittajan tulee asettaa tuotantolaitosta koskeva turvallisuusselvitys ja siihen liittyvä vaarallisten kemikaalien luettelo yleisön nähtäväksi.

Toiminnanharjoittaja voi Turvallisuus- ja kemikaaliviraston suostumuksella rajoittaa turvallisuusselvityksessä yleisölle annettavia tietoja, joita se pitää liikesalaisuutena tai muuten perustellusti luottamuksellisina. (10.8.2018/659) Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarvittaessa tarkemmin toiminnanharjoittajan turvallisuusselvityksen esillä pitämistä koskevasta velvollisuudesta.

Varastoalue

33 §

Varastoalueen vahvistamista koskeva hakemus

Sen lisäksi, mitä 23 §:ssä säädetään, tulee varastoalueella, jolla toimii kaksi tai useampi vaarallisten kemikaalien laajamittaista varastointia harjoittavaa toiminnanharjoittajaa, toiminnanharjoittajien huolehtia siitä, että Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta haetaan alueen vahvistamista vaarallisen kemikaalin varastoalueeksi, jos: ([21.12.2010/1271](#))

1) varastojen käytössä on yhteisiä laitteistoja, liikennealueita, purkaus- ja lastauslaitureita tai niihin verrattavia järjestelyitä; taikka

2) varastojen palontorjunta ja muu onnettomuuksiin varautuminen on osittain tai kokonaan suunniteltu hoidettavaksi yhteisin laitteistoin ja varustein.

Vaarallisen kemikaalin varastoalueeksi vahvistamista voi hakea kunta, varastoalueen omistaja tai haltija taikka se, jonka varastoalueen toiminnanharjoittajat ovat tähän yhteisellä sopimuksellaan valtuuttaneet.

Varastoalueeksi vahvistamista koskevassa hakemuksessa on esitettävä tiedot ja selvitykset varastoalueen toiminnasta ja turvallisuusjärjestelyistä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin varastoalueeksi vahvistamisesta, vahvistamisen hakemisesta, hakemuksessa esitettävistä tiedoista ja selvityksistä sekä hakemuksen käsittelystä.

34 §

Vahvistamispäätös

Edellytyksenä varastoalueen vahvistamiselle on, että 33 §:n 1 momentissa tarkoitetut laitteistot ja järjestelyt täyttävät 2 luvun mukaiset turvallisuusvaatimukset.

Varastoalueeksi vahvistamista koskevassa päätöksessä voidaan asettaa varastoalueen turvallisuuden kannalta tarpeellisia ehtoja 33 §:n 1 momentissa tarkoitetuille laitteistoille ja järjestelyille.

Vaarallisen kemikaalin säilytystä koskevat säännökset

35 §

Vaarallisten kemikaalien säilytys

Sen, jolla on hallussaan vaarallista kemikaalia, tulee noudattaa kemikaalin säilytyksessä huolellisuutta ja varovaisuutta.

Vaaralliset kemikaalit tulee säilyttää vaatimusten mukaisissa päällyksissä niille varatuissa paikoissa. Lisäksi kemikaalin haltijan tulee huolehtia, etteivät asiattomat saa kemikaalia haltuunsa. Vaarallisen kemikaalin säilytystilassa tulee lisäksi huolehtia asianmukaisesta järjestyksestä ja ilmanvaihdosta sekä siitä, että vahinkotapauksissa kemikaali voidaan kerätä talteen tai tehdä vaarattomaksi.

Keskenään reagoivat kemikaalit tulee säilyttää toisistaan erillään, jos niiden reaktiosta toistensa kanssa voi olla seurauksena palaminen, huomattava lämmön kehittyminen, vaarallisten kaasujen kehittyminen taikka epästabiilien aineiden muodostuminen.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarvittaessa tarkemmin vaarallisten kemikaalien säilytystä koskevista vaatimuksista.

36 §

Vaarallisten kemikaalien säilytysmäärät ja niiden rajoitukset

Vaarallisten kemikaalien säilytysmäärien ja -paikkojen tulee olla sellaiset, ettei vaarallisista kemikaaleista aiheudu vaaraa.

Pelastusviranomainen voi yksittäistapauksissa rajoittaa vaarallisten kemikaalien säilytysmääriä tai määrätä säilytykselle muita turvallisuuden kannalta tarpeelliseksi katsottuja rajoituksia tai ehtoja.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarvittaessa tarkemmin vaarallisten kemikaalien säilytysmääriä ja -paikkoja koskevista rajoituksista.

Vaarallisen kemikaalin siirto

37 §

Vaarallisten kemikaalien siirtoa koskevat vaatimukset

Siirrettäessä vaarallista kemikaalia putkistossa tuotantolaitoksen ulkopuolella putkistoon sovelletaan 2 luvun turvallisuusvaatimuksia.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun putkiston rakentamiseen vaaditaan Turvallisuus- ja kemikaaliviraston rakentamislupa. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että 2 luvussa säädettyt turvallisuusvaatimukset täyttyvät. Muutoin lupamenettelystä ja luvan myöntämisestä on voimassa, mitä 23 ja 25 §:ssä säädetään. ([21.12.2010/1271](#))

38 §

Putkiston tarkastukset

Toiminnanharjoittajan on huolehdittava siitä, että putkisto tarkastetaan ennen käyttöönottoa ja sen jälkeen määräajoin. Tarkastukset tekee 100 §:ssä tarkoitettu tarkastuslaitos.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi hyväksyä, että määräaikaistarkastusten sijasta putkiston kuntoa valvotaan toiminnanharjoittajan oman tarkastusjärjestelmän mukaisesti. Hyväksymisen edellytyksenä on, että tarkastusjärjestelmän noudattaminen varmistaa vastaavan turvallisuustason kuin määräaikaistarkastukset. ([21.12.2010/1271](#))

39 §

Putkiston vastuuhenkilö

Toiminnanharjoittajan on nimettävä 37 §:ssä tarkoitetulle putkistolle vastuuhenkilö. Vastuuhenkilön tehtäviin ja pätevyysvaatimuksiin sovelletaan, mitä 29 §:ssä säädetään.

40 §

Putkistoja koskeva asetuksenantovaltuus

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin vaarallisen kemikaalin siirtoon tarkoitetulle putkistolle asetettavista vaatimuksista, putkiston rakentamislupamenettelystä, luvan hakemisesta sekä hakemuksessa esitettävistä tiedoista ja selvityksistä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään myös tarkemmin putkiston tarkastuksista ja niiden määräajoista ja ajankohdista sekä kohteista, joita ei vaadita tarkastettavaksi, ja vastuuhenkilöistä sekä toiminnanharjoittajan omalle tarkastusjärjestelmälle asetettavista vaatimuksista ja sitä koskevista hyväksymismenettelyistä.

4 luku

Räjähdyksen estäminen ja räjähdyksiltä suojautuminen

41 §

Räjähdyksivaaran arviointi

Toiminnanharjoittajan on arvioitava räjähdyskelpoisten ilmaseosten aiheuttamat vaaratekijät ja räjähdysvaaran aiheuttamat riskit. Arviointi on tarkistettava säännöllisesti ja aina, kun merkittäviä muutoksia ilmenee.

42 §

Periaatteet räjähdysten estämiseksi ja räjähdyksiltä suojautumiseksi

Toiminnanharjoittajan on räjähdysten estämiseksi ja räjähdyksiltä suojautumiseksi ryhdyttävä asianmukaisesti teknisiin ja hallinnollisiin toimenpiteisiin, joilla räjähdyskelpoisten ilmaseosten muodostuminen estetään. Jos tämä ei toiminnan luonteen vuoksi ole mahdollista, on:

- 1) räjähdyskelpoisten ilmaseosten syttyminen estettävä; tai
- 2) räjähdysten vahingolliset vaikutukset vähennettävä niin, että ihmisten terveys ja turvallisuus varmistetaan.

Tarvittaessa edellä 1 momentissa mainittuihin toimenpiteisiin on yhdistettävä ja niitä on täydennettävä räjähdysten leviämistä ehkäisevillä toimilla.

43 §

Tilojen luokittelu

Toiminnanharjoittajan on luokiteltava tilat, joissa voi esiintyä räjähdyskelpoisia ilmaseoksia, räjähdyskelpoisten ilmaseosten esiintymistiheyden ja keston perusteella. Lisäksi toiminnanharjoittajan on merkittävä näiden tilojen sisäänkäynnit ja huolehdittava niistä toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen näistä tiloista aiheutuvien vaaratilanteiden ehkäisemiseksi.

Toiminnanharjoittajan on luokiteltava tilat, joissa räjähteitä valmistetaan, käsitellään tai varastoidaan. Luokittelu tehdään räjähteiden pölyämisen tai haihtumisen aiheuttaman räjähdysvaaran esiintymistiheyden ja keston perusteella.

44 §

Räjähdys-suojausasiakirja

Toiminnanharjoittajan on huolehdittava siitä, että räjähdyskelpoisten ilmaseosten aiheuttamia vaaratekijöitä ja räjähdysvaaran aiheuttamia riskejä arvioitaessa laaditaan räjähdys-suojausasiakirja.

45 §

Räjähdysvaaraa koskeva asetuksenantovaltuus

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin räjähdysvaaran arvioinnista, toimenpiteistä räjähdysten estämiseksi ja räjähdyksiltä suojautumiseksi, räjähdyskelpoisia ilmaseoksia sisältävien tilojen ja räjähdetilojen luokittelusta ja näitä tiloja koskevista vaatimuksista sekä räjähdys-suojausasiakirjan sisällöstä.

5 luku

Vaarallisiin kemikaaleihin liittyvät tuotteet

46 § (16.12.2016/1142)

46 § on kumottu L:lla [16.12.2016/1142](#).

47 § (27.6.2018/505)

47 § on kumottu L:lla [27.6.2018/505](#).

48 §

Aerosolien vaatimukset

Vaarallisia kemikaaleja sisältävät aerosolit tulee suunnitella, mitoittaa, valmistaa ja täyttää kemikaaleilla niin, että ne ovat turvallisia normaaleissa ja ennakoitavissa olevissa varastointi- ja käyttöolosuhteissa. Erityisesti tulee huolehtia siitä, että:

- 1) aerosolin päällys kestää sisällön aiheuttaman paineen ja aerosolien sisältämien kemikaalien vaikutuksen;
- 2) aerosolin tyhjennyslaitteen tulee toimia turvallisesti käyttötarkoituksen mukaisessa käytössä.

49 §

Vaarallisen kemikaalin säiliöiden vaatimukset

Vaarallisen kemikaalin varastointiin tarkoitettut säiliöt tulee suunnitella, mitoittaa ja valmistaa niin, että ne ovat tiiviitä ja lujia sekä kestävät varastoitavien kemikaalien vaikutusta sekä käyttötarkoituksenmukaisista ja ennakoitavista käyttöolosuhteista sekä häiriötilanteista aiheutuvia rasituksia niin, että varastoitavat kemikaalit eivät pääse hallitsemattomasti säiliön ulkopuolelle. Kun säiliössä varastoitavien kemikaalien ominaisuudet sitä edellyttävät, säiliön rakenteessa tulee lisäksi ottaa huomioon syttymisen aiheuttaman paineen nousun vaikutusten ehkäiseminen.

50 § (16.12.2016/1142)

Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen

Sen, joka saattaa 48 ja 49 §:ssä tarkoitettun tuotteen markkinoille, on varmistettava ja osoitettava, että tuote täyttää sitä koskevat vaatimukset.

Vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa on käytettävä 100 §:ssä tarkoitettua tarkastuslaitosta, kun tuotteen ominaisuudet ja käyttötarkoitus sitä edellyttävät. ([27.6.2018/505](#))

Vaarallisen kemikaalin varastointiin tarkoitettu säiliö, joka on valmistettu tai saatettu markkinoille toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai valmistettu muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, tulee katsoa 49 §:ssä tarkoitettujen vaatimusten mukaiseksi, jos:

- 1) vaatimustenmukaisuus on arvioitu 49 §:ssä tarkoitettujen vaatimusten ja 50 §:n 1 momentissa tarkoitettujen menetelmien tai vastaavan laatu- ja turvallisuustason varmistavien vaatimusten ja menetelmien mukaisesti ja tulokset osoittavat säiliön täyttävän sille asetetut vaatimukset; sekä
- 2) vaatimustenmukaisuuden arvioinnin on suorittanut tarkastuslaitos, jonka asianomainen Euroopan talousalueeseen kuuluva valtio on hyväksynyt noudattaen 101 §:ssä säädettyjä vastaavia vaatimuksia.

Toiminnanharjoittajan on pyynnöstä luovutettava valvontaviranomaiselle tämän lain noudattamisen valvontaa varten tarpeelliset tiedot ja asiakirjat suomeksi tai ruotsiksi taikka muulla valvontaviranomaisen hyväksymällä kielellä.

51 § [\(27.6.2018/505\)](#)

Ohjeet ja merkinnät

Sen, joka saattaa 48 ja 49 §:ssä tarkoitetun tuotteen markkinoille, on huolehdittava, että tuotteen mukana seuraa tuotteen turvallisen asennuksen, käyttöönoton, käytön ja kunnossapidon edellyttämät tiedot ja ohjeet.

Sen, joka saattaa 48 ja 49 §:ssä tarkoitetun tuotteen markkinoille, on huolehdittava, että tuote on varustettu tuotteen käyttöturvallisuuden ja tunnistamisen sekä valmistajan ja markkinoille saattajan selvittämisen edellyttämällä merkinnöillä sekä tuotteen vaatimustenmukaisuuden osoittavilla merkinnöillä.

52 § [\(27.6.2018/505\)](#)

Vaarallisiin kemikaaleihin liittyviä tuotteita koskeva asetuksenantovaltuus

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 48 ja 49 §:ssä tarkoitettujen tuotteiden yksityiskohtaisista turvallisuusvaatimuksista, vaatimustenmukaisuuden osoittamisesta ja tarkastuslaitosten käyttämisestä vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa, tuotteiden merkinnöistä sekä tuotteiden mukana toimitettavista ohjeista ja tiedoista.

6 luku

Vaarallisiin kemikaaleihin liittyvien laitteistojen asennus ja huolto

[53 §](#)

Laitteistojen asennus ja huolto

Vaarallisten kemikaalien valmistus-, siirto-, varastointi- ja käyttölaitteistot tulee asentaa ja huoltaa asiantuntevasti ja huolellisesti siten, että niiden käytöstä ei aiheudu henkilö-, ympäristö- ja omaisuusvahingon vaaraa.

[54 §](#)

Maanalaisten öljysäiliöiden määräaikaistarkastus

Omistajan tai haltijan on huolehdittava, että tärkeällä tai muulla vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella olevat maanalaiset öljysäiliöt tarkastetaan määräajoin.

Säiliö, joka 1 momentissa tarkoitettussa tarkastuksessa havaitaan öljyvahingonvaaraa aiheuttavaksi, on korjattava tai poistettava käytöstä. Välitöntä vaaraa aiheuttava säiliö on heti poistettava käytöstä.

55 §

Asennus-, huolto- ja tarkastusliikkeiden pätevyys

Maakaasun, nestekaasun ja öljylämmityslaitteistojen käyttölaitteita sekä muovisia kaasuputkistoja saa asentaa ja huoltaa sekä 54 §:ssä tarkoitettuja maanalaisia öljysäiliöitä tarkastaa vain Turvallisuus- ja kemikaaliviraston hyväksymä asennus-, huolto- ja tarkastusliike. ([21.12.2010/1271](#))

Asennus-, huolto- ja tarkastusliikkeellä tulee olla:

- 1) riittävästi ammattitaitoista henkilöstöä;
- 2) toiminnan edellyttämät laitteet, välineet ja järjestelmät;
- 3) palveluksessaan pätevä vastuhenkilö.

Asennus-, huolto- ja tarkastusliikkeen tulee hakea 1 momentissa tarkoitettua hyväksymistä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta. Hakemuksessa on esitettävä selvitys 2 momentissa säädettyjen vaatimusten täyttämistä. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi asettaa liikkeille asetettujen vaatimusten täyttämistä koskevia ehtoja. ([21.12.2010/1271](#))

Asennus-, huolto- ja tarkastusliikkeiden on suoritettava tehtävät noudattaen hyvää asennus-, huolto- ja tarkastuskäytäntöä sekä ottaen huomioon kohdetta koskevat säännökset ja suositukset. Liikkeiden tulee seurata toimialansa säännösten kehittymistä.

56 §

Asennus-, huolto- ja tarkastusliikkeen vastuhenkilö

Asennus-, huolto- ja tarkastusliikkeen palveluksessa tulee olla vastuhenkilö, jonka tehtävänä on huolehtia siitä, että liike toimii sitä koskevien säännösten ja valvontaviranomaisten asettamien ehtojen mukaisesti.

Vastuhenkilöllä tulee olla harjoitettavaan toimintaan nähden riittävä työkokemus ja koulutus sekä toimintaan liittyvien säännösten tuntemus.

Vastuhenkilön tulee osoittaa pätevyytensä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tai sen hyväksymän arviointilaitoksen järjestämässä kokeessa. Hyväksytystä kokeesta asianomaiselle henkilölle annetaan todistus. ([21.12.2010/1271](#))

Edellä 3 momentissa tarkoitettuun arviointilaitokseen sovelletaan, mitä 100 §:n 2–4 momentissa, 101 §:n 1 ja 4 momentissa, 103, 121 ja 127 §:ssä sekä 104 §:n nojalla säädetään.

57 §

Laitteistojen asennukseen, huoltoon ja tarkastukseen liittyvä asetuksenantovaltuus

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin maanalaisten öljysäiliöiden määräaikaistarkastusten määräajoista, säiliöiden luokituksesta ja määräaikaistarkastusten perusteella tehtävistä toimenpiteistä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin asennus-, huolto- ja tarkastusliikkeiden hyväksymisestä, hyväksymisen hakemisesta ja hakemuksessa esitettävistä tiedoista ja selvityksistä sekä liikkeille asetettavista vaatimuksista ja tehtävien suorittamisesta. Valtioneuvoston asetuksella säädetään myös tarkemmin vastuuhenkilön tehtävistä, pätevyysvaatimuksista ja pätevyyden osoittamisesta.

7 luku

Räjähteiden valmistus ja varastointi

Luvanvarainen valmistus ja varastointi

58 § (10.4.2015/358)

Räjähteiden valmistuksen ja varastoinnin luvanvaraisuus

Räjähteiden valmistusta ja varastointia saa harjoittaa vain Turvallisuus- ja kemikaaliviraston luvalla, jollei jäljempänä muuta säädetä.

Toiminnanharjoittajan tulee hakea 1 momentissa tarkoitettua lupaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta. Hakemuksessa on esitettävä tiedot ja selvitykset suunnitellusta toiminnasta ja turvallisuusjärjestelyistä.

Toiminnanharjoittajan tulee tehdä 1 momentissa tarkoitettua toimintaa koskevista merkittävistä muutoksista ilmoitus tai hakea lupa.

Lupahakemuksen kuuluttamisesta ja siitä tiedottamisesta säädetään 12 a luvussa.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin:

1) räjähteiden valmistusta ja varastointia koskevasta lupamenettelystä toimintaa aloitettaessa;

2) siitä, milloin toimintaa koskeviin merkittäviin muutoksiin on haettava lupa tai tehtävä muutoksesta ilmoitus;

3) luvan hakemisesta;

4) ilmoituksen tekemisestä; sekä

5) hakemuksessa ja ilmoituksessa esitettävistä tiedoista ja selvityksistä.

58 a § (10.4.2015/358)

Räjähteen valmistuksen luvanvaraisuus siirrettävällä laitteistolla

Välittömästi työmaalla käytettäväksi tarkoitettun räjähteen valmistusta siirrettävällä laitteistolla saa harjoittaa vain Turvallisuus- ja kemikaaliviraston luvalla.

Toiminnanharjoittajan tulee hakea 1 momentissa tarkoitettua lupaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta. Hakemuksessa on esitettävä tiedot ja selvitykset suunnitellusta toiminnasta ja turvallisuusjärjestelyistä.

Toiminnanharjoittajan tulee tehdä 1 momentissa tarkoitettua toimintaa koskevista merkittävistä muutoksista ilmoitus tai hakea lupa.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin:

1) siirrettävällä laitteistolla tapahtuvan räjähteen valmistusta koskevasta lupamenettelystä toimintaa aloitettaessa;

2) siitä, milloin toimintaa koskeviin merkittäviin muutoksiin on haettava lupa tai tehtävä muutoksesta ilmoitus;

3) luvan hakemisesta;

4) ilmoituksen tekemisestä; sekä

5) hakemuksessa ja ilmoituksessa esitettävistä tiedoista ja selvityksistä.

58 b § (10.4.2015/358)

Räjähteiden tilapäisen varastoinnin luvanvaraisuus

Räjähteiden tilapäistä varastointia räjäytys- ja louhintatyötä varten saa harjoittaa vain Turvallisuus- ja kemikaaliviraston luvalla.

Toiminnanharjoittajan tulee hakea 1 momentissa tarkoitettua lupaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta. Hakemuksessa on esitettävä tiedot ja selvitykset suunnitellusta toiminnasta ja turvallisuusjärjestelyistä.

Toiminnanharjoittajan tulee tehdä 1 momentissa tarkoitettua toimintaa koskevista merkittävistä muutoksista ilmoitus tai hakea lupa.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin:

- 1) räjähteiden tilapäistä varastointia koskevasta lupamenettelystä;
- 2) siitä, milloin toimintaa koskeviin merkittäviin muutoksiin on haettava lupa tai tehtävä muutoksesta ilmoitus;
- 3) luvan hakemisesta;
- 4) ilmoituksen tekemisestä;
- 5) hakemuksessa ja ilmoituksessa esitettävistä tiedoista ja selvityksistä; sekä
- 6) tilapäisen varastoinnin enimmäiskestosta ja räjähteiden enimmäismääristä.

59 § (10.4.2015/358)

Räjähteitä koskevan luvan myöntäminen ja muutosilmoituksen käsittely

Edellä 58, 58 a ja 58 b §:ssä tarkoitettu lupa myönnetään, jos toiminnanharjoittaja osoittaa, että toiminta täyttää 2 luvussa säädetyt turvallisuusvaatimukset. Lupa voidaan liittää turvallisuusvaatimusten täyttämiseksi tarpeellisia ehtoja.

Saatuun 58 §:n 3 momentissa, 58 a §:n 3 momentissa tai 58 b §:n 3 momentissa tarkoitettua muutosilmoitusta Turvallisuus- ja kemikaalivirasto tekee asiasta päätöksen, jossa se voi asettaa toimintaa koskevia 2 luvussa säädettyjen turvallisuusvaatimusten täyttämiseksi tarpeellisia ehtoja.

59 a § (10.4.2015/358)

Räjähteiden valmistuksen ja varastoinnin valvonta ja tarkastus

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston on valvottava 58 §:ssä tarkoitettujen räjähteiden valmistusta ja varastointia harjoittavien tuotantolaitosten, 58 a §:ssä tarkoitettujen siirrettävien laitteistojen sekä 58 b §:ssä tarkoitettujen räjähteiden tilapäisen varastoinnin teknisen toteutuksen sekä niiden toimintaperiaatteiden, toimintatapojen ja johtamisjärjestelmien vaatimustenmukaisuutta ja toimivuutta. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston on tarkastettava suunnitelmallisesti, järjestelmällisesti ja määräjain valvonnan alaiset tuotantolaitokset niiden toiminnan edellyttämässä laajuudessa riskinarviointiin perustuen.

Räjähteiden valmistusta ja varastointia harjoittavan tuotantolaitoksen, 58 a §:ssä tarkoitettua siirrettävien laitteistojen sekä 58 b §:ssä tarkoitettujen räjähteiden tilapäisen varastoinnin tekninen toteutus, toimintaperiaatteet ja johtamisjärjestelmät on tarkastettava käyttöönototarkastuksessa ennen tuotantolaitoksen käyttöönottoa sekä säännöllisesti tarkastusohjelman mukaisesti.

Toiminnanharjoittaja on velvollinen antamaan tarpeelliset tiedot ja tekemään kaikki tarvittavat toimenpiteet tarkastusten toteuttamiseksi.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi lupapäätöksessään asianomaista pelastusviranomaista kuultuaan hyväksyä räjähteiden tilapäisen varastoinnin käyttöönottotarkastuksen korvattavaksi pelastusviranomaisen tekemällä tarkastuksella.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tarkastusten sisällöstä, määrärajoista ja ajankohdista sekä ilmoituksista muille viranomaisille ja tarkastusten muusta käytännön toteutuksesta.

60 § (10.4.2015/358)

Tarkastussuunnitelma ja -ohjelma

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto laatii 58 §:ssä tarkoitettua räjähteiden valmistusta ja varastointia harjoittavia tuotantolaitoksia, 58 a §:ssä tarkoitettuja siirrettäviä laitteistoja sekä 58 b §:ssä tarkoitettua räjähteiden tilapäistä varastointia koskevan tarkastussuunnitelman, jossa esitetään yleiset tavoitteet tarkastustoiminnalle tuotantolaitoksista aiheutuvien henkilö-, ympäristö- ja omaisuusvahinkojen ehkäisemiseksi.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto laatii säännöllistä valvontaa varten räjähteiden valmistusta ja varastointia harjoittaville tuotantolaitoksille, 58 a §:ssä tarkoitetuille siirrettäville laitteistoille sekä 58 b §:ssä tarkoitettulle räjähteiden tilapäiselle varastoinnille tarkastusohjelman, jossa määritellään eri laitos- ja laitteistotyyppien tarkastustiheydet.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tarkastussuunnitelman ja -ohjelman sisällöstä ja laadinnasta.

61 §

Räjähteiden valmistuksen ja varastoinnin vastuuhenkilö

Toiminnanharjoittajan on nimettävä vastuuhenkilö, jonka tehtävänä on huolehtia siitä, että tuotantolaitoksessa toimitaan räjähteitä koskevien säännösten ja lupaehtojen sekä laadittujen toimintaperiaatteiden ja suunnitelmien mukaisesti.

Vastuuhenkilön tulee tuntea tuotantolaitoksen toiminta, sitä koskevat säännökset sekä turvallisen toiminnan edellytykset.

Vastuuhenkilön tulee osoittaa pätevyytensä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston järjestämässä kokeessa. Hyväksytystä kokeesta annetaan asianomaiselle henkilölle todistus. ([21.12.2010/1271](#))

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin vastuuhenkilön nimeämisestä, tehtävistä, pätevyysvaatimuksista ja pätevyyden osoittamisesta.

62 §

Toimenpiteet räjähteistä aiheutuvien suuronnettomuuksien ehkäisemiseksi

Toiminnanharjoittajan on laadittava räjähteiden valmistuksesta ja varastoinnista aiheutuvan suuronnettomuusvaaran torjumiseksi tarvittavat toimintaperiaatteet tai turvallisuusselvitys sekä sisäinen pelastussuunnitelma. Näiden osalta on vastaavasti voimassa, mitä 28 ja 30 §:ssä säädetään.

Turvallisuusselvitystä vaativan kohteen toiminnanharjoittajan on huolehdittava turvallisuusselvityksen esillä pitämisestä 31 §:n mukaisesti ja tiedottamisvelvollisuudesta 32 §:n mukaisesti.

Varastointi kaupan yhteydessä

63 § (11.12.2009/1030)

Varastointi kaupan yhteydessä (10.4.2015/358)

Yksityiseen kulutukseen hyväksytyjen iletulitteiden ja vähäistä vaaraa aiheuttavien muiden pyroteknisten tuotteiden varastoinnista kaupan yhteydessä on 58 §:ssä säädetyn lupahakemuksen sijasta tehtävä ilmoitus pelastusviranomaiselle ennen varastoinnin aloittamista. (10.4.2015/358)

Ilmoituksessa on esitettävä tiedot suunnitellusta toiminnasta ja turvallisuusjärjestelyistä.

Saatuana 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen pelastusviranomaisen tekee asiasta päätöksen, jossa voidaan asettaa tarpeellisia ehtoja.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 1 momentissa tarkoitetuista yksityiseen kulutukseen hyväksytyistä iletulitteista ja vähäistä vaaraa aiheuttavista muista pyroteknisistä tuotteista, näiden tuotteiden kaupan yhteydessä tapahtuvaa varastointia koskevasta ilmoitusmenettelystä, ilmoituksen tekemisestä ja siinä noudatettavista määräajoista, ilmoituksessa esitettävistä tiedoista ja selvityksistä sekä ilmoituksen perusteella tehtävästä päätöksestä. (10.4.2015/358)

64 § (10.4.2015/358)

Kaupan varastoinnin valvonta ja tarkastus

Pelastusviranomaisen on valvottava 63 §:ssä tarkoitetun varastoinnin teknisen toteutuksen ja toimintatapojen vaatimustenmukaisuutta ja toimivuutta sekä sitä, että varastointi on säännösten ja 63 §:n 3 momentissa tarkoitetun päätöksen mukaista.

Pelastusviranomaisen on tarkastettava 1 momentissa tarkoitettujen varastojen toimintatavat ja teknisen toteutuksen vaatimustenmukaisuus.

Pelastusviranomaisen on tarkastettava suunnitelmallisesti, järjestelmällisesti ja määräajoin 1 momentissa tarkoitetut varastot niiden toiminnan edellyttämässä

laajuudessa riskinarviointiin perustuen. Tarkastukset sisällytetään pelastuslain 79 §:n mukaiseen valvontasuunnitelmaan.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin valvonnan ja tarkastusten sisällöstä, ilmoituksista muille viranomaisille sekä valvonnan ja tarkastusten muusta käytännön toteutuksesta.

64 a § ([10.4.2015/358](#))

Ampuma-aseiden patruunoiden, sytytysnallien ja ruudin varastointi myymälässä

Ampuma-aseiden patruunoita, sytytysnalleja ja ruutia saa varastoida myymälässä ilman 58 §:ssä säädettyä lupaa, jos toiminnanharjoittajalla on ampuma-aselain mukainen lupa ampuma-aseiden ja ampuma-aseiden patruunoiden kauppaan.

65 §

Räjähdekaupan vastuuhenkilö

Räjähteiden kauppaa harjoittavan liikkeen palveluksessa tulee olla vastuuhenkilö, jonka tehtävänä on huolehtia siitä, että kauppaa ja varastointia hoidetaan räjähteitä koskevien säännösten ja valvontaviranomaisten asettamien ehtojen mukaisesti.

Vastuuhenkilön tulee tuntea varastoitavat räjähteet sekä räjähteiden kauppaa ja varastointia koskevat säännökset.

Vastuuhenkilön tulee osoittaa pätevyytensä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston järjestämässä kokeessa. Hyväksytystä kokeesta asianomaiselle henkilölle annetaan todistus. Todistus on voimassa 10 vuotta. ([21.12.2010/1271](#))

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin vastuuhenkilön tehtävistä, pätevyysvaatimuksista ja pätevyden osoittamisesta.

66 §

Varastoitavien räjähteiden enimmäismäärät

Myymälässä ja siihen liittyvissä tiloissa saa varastoida enintään sellaiset määrät räjähteitä, että niiden varastoinnin aiheuttama henkilö- ja omaisuusvahinkojen vaara jää niin alhaiseksi kuin räjähteiden jakelun tarpeen kannalta on perusteltua.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin kaupan yhteydessä varastoitavien räjähteiden enimmäismääristä ja niitä koskevista rajoituksista.

8 luku

Räjähteiden hyväksyminen, maahantuonti ja siirto

Räjähteiden hyväksyminen

67 §

Räjähteitä koskevat yleiset vaatimukset

Markkinoille saatettavat räjähteet on suunniteltava ja valmistettava siten, että niiden aiheuttama vaara ihmisten turvallisuudelle, ympäristölle ja omaisuudelle on mahdollisimman vähäinen normaaleissa ja ennakoitavissa olevissa käyttöolosuhteissa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen räjähteiden tulee olla tarkoitukseensa sopivia ja niiden tahattoman syttymisen tulee olla räjähteiden käyttötarkoitus huomioon ottaen niin epätodennäköistä kuin se kohtuudella on mahdollista. Räjähteiden tulee lisäksi olla sellaisia, ettei niiden varastoinnista eikä käyttötarkoituksen mukaisesta käytöstä aiheudu muutoinkaan vaaraa ihmisten terveydelle eikä ympäristölle.

Mitä tässä luvussa säädetään räjähteiden markkinoille saattamisesta, koskee vastaavasti puolustusvoimissa käyttöön otettavia räjähteitä. Puolustusvoimien sotilaalliseen toimintaan tarkoitettujen räjähteiden vaatimuksissa on kuitenkin otettava huomioon niiden erityinen luonne ja puolustusvoimien lakisääteiset tehtävät.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin räjähteille asetettavista teknisistä vaatimuksista ja räjähteiden luokituksesta.

68 § (11.12.2009/1030)

Pyroteknisten tuotteiden vaatimukset

Sen lisäksi, mitä 67 §:ssä säädetään, pyroteknisten tuotteiden on toimittava oikealla tavalla, kun niitä käytetään aiottuun tarkoitukseen. Pyrotekniset tuotteet on suunniteltava ja valmistettava siten, että ne voidaan hävittää turvallisesti.

Pyroteknisten tuotteiden tulee olla asianmukaisesti pakattuja ja niiden mukana tulee seurata turvallista varastointia ja käyttöä koskevat tiedot ja ohjeet. Ne tulee lisäksi varustaa turvallisen käytön edellyttämällä merkinnöillä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin pyroteknisille tuotteille ja niiden pakkauksille asetettavista vaatimuksista.

69 § [\(16.12.2016/1142\)](#)

Puolustusvoimien sotilaalliseen toimintaan tarkoitettujen räjähteiden vaatimustenmukaisuuden osoittaminen ja merkinnät

Puolustusvoimien sotilaalliseen toimintaan tarkoitettujen räjähteiden vaatimustenmukaisuus on arvioitava ja arvioinnin yhteydessä on varmistettava ja voitava osoittaa, että räjähdde täyttää sitä koskevat vaatimukset.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu räjähdde varustetaan räjähteiden turvallisen käytön edellyttämällä merkinnöillä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin vaatimustenmukaisuuden arvioinnista ja merkinnöistä.

69 a § [\(16.12.2016/1142\)](#)

69 a § on kumottu L:lla [16.12.2016/1142](#).

70 § [\(11.12.2009/1030\)](#)

70 § on kumottu L:lla [11.12.2009/1030](#).

71 § [\(11.12.2009/1030\)](#)

Pyroteknisten tuotteiden laadunvalvonta

Pyroteknisten tuotteiden valmistajan, maahantuojan tai jakelijan on riittävällä laadunvalvonnalla varmistettava, että tuotteet ovat ennen myyntiä tai muuta luovutusta 67 ja 68 §:ssä edellytettyjen vaatimusten mukaisia.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin pyroteknisten tuotteiden laadunvalvonnasta.

[72 §](#)

Räjähdesäännöksiä koskeva rajaus

Mitä 67–71 §:ssä säädetään, ei koske lähetyispistooleissa ja työkaluissa käytettäviä patruunoita, patruunoiden sytytysnalleja eikä valaisu-, merkinanto- ja muita vastaavia välineitä.

Mitä 69 ja 71 §:ssä säädetään, ei koske puolustusvoimien sotilaalliseen toimintaan ja rajavartiolaitoksen käyttöön tarkoitettuja pyroteknisiä tuotteita. [\(16.12.2016/1142\)](#)

Räjähteiden maahantuonti ja siirto

[73 §](#)

Räjähteiden maahantuontilupa

Euroopan talousalueen ulkopuolelta räjähteitä saa tuoda maahan ainoastaan Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamalla luvalla. [\(21.12.2010/1271\)](#)
Lupaa räjähteiden maahantuontiin haetaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta. Hakemuksessa on esitettävä tiedot maahantuotavista räjähteistä, räjähteiden käyttötarkoitus sekä selvitys räjähteiden varastoinnista. [\(21.12.2010/1271\)](#)

Edellytyksenä luvan myöntämiselle on, että maahantuojalla osoitetaan, että räjähteet täyttävät niitä koskevat vaatimukset ja että maahantuotavien räjähteiden säännösten mukainen varastointi on varmistettu. Lupa voidaan liittää ehtoja.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin räjähteiden maahantuonnin lupamenettelystä, luvan hakemisesta sekä hakemuksessa esitettävistä tiedoista ja selvityksistä.

74 §

Räjähteiden siirto

Räjähteitä saa siirtää ainoastaan niille luonnollisille ja oikeushenkilöille, jotka ovat saaneet räjähteiden siirtoon oikeuttavan asiakirjan (*siirtotodistus*).

Räjähdettä ei saa luovuttaa siirrettäväksi, ellei räjähteiden vastaanottaja ole toimittanut määräpaikkakunnan toimivaltaiselta viranomaiselta saatua räjähteiden siirtotodistusta.

Siirtotodistus myönnetään Suomessa räjähdealalla toimivalle luonnolliselle tai oikeushenkilölle, joka on tehnyt ilmoituksen Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle rekisteröintiä varten ja jolla on oikeus hankkia räjähteitä. Siirtotodistus tai sen jäljennös on pyydettyä esitettävä valvontaviranomaisille. ([21.12.2010/1271](#))
Mitä 1–3 momentissa säädetään, ei sovelleta poliisissa.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin räjähteiden siirrosta ja siirtotodistuksesta.

75 §

Räjähteiden kauttakuljetus

Ennen räjähteiden siirtoa on lisäksi saatava hyväksyminen myös niiden Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden toimivaltaisilta viranomaisilta, joiden alueen kautta räjähteet kuljetetaan.

Jos räjähteiden siirto tapahtuu Euroopan talousalueen ulkopuolella olevaan valtioon, siirtotodistus vaaditaan siirrettäessä räjähteitä Euroopan talousalueella.

76 § (11.12.2009/1030)

Pyrotekniset tuotteet

Mitä 74 ja 75 §:ssä säädetään, ei koske pyroteknisten tuotteiden siirtoa ja kauttakuljetusta.

Muovailtavat räjähteet

77 §

Muovailtavien räjähteiden merkitseminen

Muovailtavien räjähteiden merkitsemisestä tunnistamista varten tehdyssä yleissopimuksessa (SopS 8/2002) tarkoitettuja muovailtavia räjähteitä ei saa tuoda maahan, valmistaa, pitää hallussa eikä luovuttaa, ellei niihin ole lisätty merkkiainetta sopimuksessa tarkoitetulla tavalla.

Muovailtavien räjähteiden maahantuontia, valmistamista, hallussapitoa ja luovuttamista koskeva 1 momentissa tarkoitettu kieltö ei koske muovailtavia räjähteitä, joita tarvitaan pieniä määriä:

- 1) uusien tai muunneltujen räjähteiden tutkimukseen, kehittämiseen tai testaukseen;
- 2) räjähteiden havaitsemisen harjoittelua varten tai räjähteiden havaitsemiseen tarkoitettujen laitteiden kehittämistä ja kokeilua varten; tai
- 3) rikosteknisiin tutkimuksiin, rikostutkimusmenetelmien kehittämiseen ja niihin liittyviin tieteellisiin tarkoituksiin.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, muovailtavia räjähteitä voi tuoda Suomeen, vaikka niitä ei ole merkitty sopimuksen mukaisesti, jos räjähteiden vastaanottajana on puolustusvoimat, poliisi tai rajavartiolaitos.

Puolustustarvikkeiden maastaviennistä säädetään puolustustarvikkeiden viennistä annetussa laissa ([282/2012](#)). ([8.6.2012/286](#))
Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin merkkiaineen lisäämistä muovailtaviin räjähteisiin koskevista räjähdysaineteknisistä vaatimuksista.

9 luku

Räjähteiden käyttö, luovutus ja säilytys

Räjähteiden käyttöä koskevat velvoitteet

78 §

Räjähteiden käyttö

Räjähteitä on käytettävä niin, ettei niistä aiheudu henkilö-, ympäristö- ja omaisuusvahinkoa.

Räjähteiden käytössä tulee noudattaa säädettyjä turvallisuusvaatimuksia sekä valmistajan tai maahantuojan antamia käyttöohjeita.

Puolustusvoimien sotilaalliseen toimintaan tarkoitettuja räjähteitä on käytettävä 1 momentissa tarkoitettulla tavalla puolustusvoimien lakisääteisten tehtävien erityisluonne huomioon ottaen.

79 § (10.4.2015/358)

Ilmoitus räjäytystyöstä

Räjäytystyöstä tulee ilmoittaa poliisille ennen työn aloittamista. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin ilmoitusmenettelystä, ilmoituksessa vaadittavista tiedoista ja ilmoituksen tekemisessä noudatettavista määräajoista.

Poliisi voi ilmoituksen perusteella määrätä räjähteiden turvallisen käsittelyn kannalta tarpeellisia rajoituksia aiotulle käytölle ja tarvittaessa määrätä käytön edellyttämistä varotoimista. Poliisi voi kieltää käytön, jos siitä aiotussa paikassa ja aiottuna ajankohtana voidaan katsoa aiheutuvan ilmeistä henkilö-, ympäristö- tai omaisuusvahinkojen vaaraa.

80 §

Panostajien pätevyys ja järjestysohjeet

Panostajien pätevyysvaatimuksista ja räjäytys- ja louhintatöiden järjestysohjeista on voimassa, mitä niistä panostajalaissa (219/2000) ja työturvallisuuslaissa (738/2002) säädetään.

81 § (10.4.2015/358)

Ilmoitus räjähteiden tai vaarallisten kemikaalien käytöstä erikoistehosteina

Räjähteitä tai vaarallisia kemikaaleja saa käyttää erikoistehosteena kokoontumislaisissa (530/1999) tarkoitetuissa yleisissä kokouksissa ja yleisötilaisuuksissa, jos siitä on tehty ilmoitus pelastusviranomaiselle viimeistään 14 vuorokautta ennen tilaisuuden järjestämistä.

Ilmoituksessa tulee nimetä vastuuhenkilö, jolla tulee olla panostajalaissa tarkoitettu tehostealan pätevyys.

Vastuuhenkilön tehtävänä on huolehtia siitä, että 1 momentissa tarkoitetuissa tilaisuuksissa räjähteitä tai vaarallisia kemikaaleja käytetään säännösten mukaisesti ja pelastusviranomaisen asettamien rajoitusten ja ehtojen mukaisesti.

Pelastusviranomainen voi ilmoituksen perusteella määrätä erikoistehosteiden turvallisen käsittelyn kannalta tarpeellisia rajoituksia ja ehtoja aiotulle käytölle. Pelastusviranomainen voi kieltää käytön, jos siitä aiotussa paikassa ja aiottuna ajankohtana voidaan katsoa aiheutuvan ilmeistä henkilö-, ympäristö- tai omaisuusvahinkojen vaaraa.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarvittaessa tarkemmin ilmoitusmenettelystä, ilmoituksessa vaadittavista tiedoista, ilmoituksen tekemisessä noudatettavista määräajoista ja vastuuhenkilön tehtävistä.

Räjähteiden luovutus, hallussapito ja säilytys

82 § [\(10.4.2015/358\)](#)

Räjähteiden luovutusrajoitukset

Räjähteitä saa luovuttaa:

- 1) sille, jolla on lupa valmistaa tai varastoida räjähteitä;
- 2) toiminnanharjoittajalle, joka elinkeinotoimintana harjoittaa räjäytys- ja louhintatyötä ja jonka palveluksessa on panostajalaissa tarkoitettu panostaja.

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla räjähteiden vastaanottajalla on oltava siirtotodistus.

Räjähteiden luovuttaminen päihtyneelle ja alle 18-vuotiaalle on kielletty.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä räjähteiden luovutuksesta ja luovutusrajoituksista.

82 a § [\(10.4.2015/358\)](#)

Pyroteknisten tuotteiden luovutusrajoitukset

Pyroteknisiä tuotteita saa luovuttaa:

- 1) 81 §:ssä tarkoitettulle erikoistehosteiden käyttäjälle;
- 2) 93 §:ssä tarkoitettulle ilotulitteiden valmistuksesta tai maahantuonnista vastaavalle toiminnanharjoittajalle;
- 3) 94 §:ssä tarkoitettulle ilotulitusnäytöksen järjestäjälle.

Pyroteknisiä tuotteita saa luovuttaa lisäksi toiminnanharjoittajalle, joka työssään tai elinkeinotoiminnassaan tarvitsee pyroteknisiä tuotteita. Edellytyksenä on lisäksi, että toiminnanharjoittajalla on palveluksessaan asiantuntija, jolla on riittävät tiedot luovutettavien pyroteknisten tuotteiden turvallisesta käytöstä ja käsittelystä sekä tuotteen valmistajan tai maahantuojan tai näiden valtuuttaman organisaation antama tuotekohtainen koulutus, jossa selvitetään pyroteknisen tuotteen ominaisuudet, vaaratekijät, asennus, huolto ja hävittäminen.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä pyroteknisten tuotteiden luovutuksesta ja luovutusrajoituksista sekä 2 momentissa tarkoitettun asiantuntijan koulutuksesta, pätevyysvaatimuksista ja pätevyden toteamisesta.

83 §

Räjähteiden luovutus yksityiseen kulutukseen

Yksityiseen kulutukseen voidaan luovuttaa vain seuraavia räjähteitä:

- 1) yksityiseen kulutukseen hyväksytyjä pyroteknisiä tuotteita;
- 2) lähetyspistooleissa ja työkaluissa käytettäviä patruunoita;
- 3) hyväksytyjä valaisu- ja merkinantovälineitä tai muita vastaavia välineitä.

(11.12.2009/1030)

Yksityiseen kulutukseen tarkoitettujen räjähteiden luovuttaminen päihtyneille ja alle 18-vuotiaille on kielletty. (11.12.2009/1030)

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, ampuma-aseissa ja niiden patruunoissa käytettäviä ruuteja ja sytytysnallega saadaan luovuttaa ampuma-aseen hallussapitoon oikeutetulle.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 3 momentin perusteella luovutettavien ruudin ja sytytysnallien enimmäismäärästä. (11.12.2009/1030)
Valtioneuvoston asetuksella voidaan kieltää yksityiseen kulutukseen tarkoitettujen ilotulitteiden myynti tietyinä aikana yleisen turvallisuuden perusteella.

83 a § (11.12.2009/1030)

Ilotulitteiden luovuttamista koskevat rajoitukset

Kuluttajan käyttöön ei saa luovuttaa ilotulitteita, jotka:

- 1) voivat suuren räjähdysvoiman tai liike-energian vaikutuksesta aiheuttaa vaaraa ihmisille, eläimille tai omaisuudelle;
- 2) aiheuttavat kovan äänen vaikutuksesta häiriötä ihmisten tai eläinten viihtyvyydelle; taikka
- 3) sytytetään muulla tavoin kuin liekillä.

Kuluttajan käyttöön ei saa myöskään luovuttaa ilotulitteita, joita on niiden ominaisuudet huomioon ottaen helppo käyttää väärin siten, että:

- 1) käytöstä aiheutuu vaaraa ihmisten terveydelle; tai
- 2) käytöllä aiheutetaan ilkivaltaista vahinkoa ja häiriötä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin ilotulitteiden mitoista, rakenteesta, panosten massasta, panosten kemiallisesta koostumuksesta ja muista niiden räjähdysvoimaan, liike-energiaan, ääniominaisuuksiin tai väärinkäyttömahdollisuuksiin vaikuttavista ominaisuuksista.

84 § (10.4.2015/358)

Räjähteiden hallussapito

Räjähteitä saavat pitää hallussaan ainoastaan ne, joille niitä voidaan luovuttaa 82, 82 a tai 83 §:n mukaisesti.

85 § (10.4.2015/358)

Räjähteiden luovutus poliisille ja rajavartiolaitokselle

Poliisin ja rajavartiolaitoksen haltuun voidaan luovuttaa räjähteitä sen estämättä, mitä 82, 82 a, 83, 83 a ja 84 §:ssä säädetään.

86 §

Räjähteitä koskeva kirjanpitovelvoite

Räjähteiden kauppaa harjoittavan liikkeen on pidettävä kirjaa 82 §:n 1 momentissa ja 83 §:n 3 momentissa tarkoitettujen räjähteiden luovutuksesta.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 1 momentissa tarkoitettujen räjähteiden kirjanpidosta.

87 §

Räjähteiden säilytysrajoitukset

Räjähteitä saa säilyttää ilman 58 §:ssä tarkoitettua varastointilupaa tai 63 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen tekemistä pieniä määriä, jos siitä ei aiheudu vaaraa.

Räjähteiden säilytyksessä tulee noudattaa räjähteiden laatuun ja määrään sekä olosuhteisiin nähden riittävää huolellisuutta ja varovaisuutta.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta poliisissa ja rajavartiolaitoksessa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin säilytystiloille asetettavista vaatimuksista ja säilytysmääriä koskevista rajoituksista.

Räjähteiden hävittämistä koskevat säännökset

88 §

Räjähteiden hävittäminen

Räjähteiden hävittämisen tulee tapahtua mahdollisimman turvallisella tavalla riittävän kaukana paikoista, joissa ihmisiä oleskelee.

Pilaantunutta tai pilaantuneeksi epäiltyä räjähdettä ei saa käyttää eikä luovuttaa muuhun tarkoitukseen kuin hävitettäväksi.

89 §

Vastuu räjähteiden hävittämisestä

Räjähdetehaan, -varaston tai -myymälän omistajan tai haltijan sekä räjähteiden maahantuojan on huolehdittava hallussaan olevien räjähteiden hävittämisestä, kun räjähteet ovat pilaantuneita tai niiden käyttökelpoisuutta on muuten syytä epäillä.

Poliisin ja rajavartiolaitoksen tulee huolehtia löytötavarana tai muulla tavalla niiden haltuun joutuneen räjähteen asianmukaisesta ja turvallisesta kuljetuksesta, säilytyksestä sekä hävittämisestä.

Puolustusvoimien on otettava haltuunsa räjähdde, joka on kuulunut tai jonka sen laadun perusteella on syytä olettaa kuuluneen joko Suomen tai muun maan puolustusvoimille. Puolustusvoimien on huolehdittava sen asianmukaisesta ja turvallisesta kuljetuksesta, säilyttämisestä ja hävittämisestä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin räjähteiden hävittämisestä.

90 §

Räjähteitä hävittävien pätevyys

Räjähteitä saavat hävittää vain ne, jotka tuntevat räjähteiden ominaisuudet sekä hävittämismenetelmät ja niiden edellyttämät turvallisuustoimenpiteet.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin räjähteitä hävittävien pätevyysvaatimuksista.

10 luku

Ilotulitteita koskevat erityissäännökset

91 § (10.4.2015/358)

Ilotulitteiden käyttö

Ilotulitteita on käytettävä siten, ettei niiden käytöstä aiheudu henkilö- ja omaisuusvahinkojen vaaraa.

Ilotulitteita käytettäessä suojalasien käyttö on pakollista. Pakollisuudesta voidaan poiketa, jos ilotulitteet aiheuttavat vain erittäin vähäisen vaaran. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää siitä, minkä ilotulitteiden käytön yhteydessä suojalasien käyttö ei ole pakollista.

Ilotulitteiden käytöstä tulee etukäteen ilmoittaa pelastusviranomaiselle. Pelastusviranomainen voi tehdä ilmoituksen perusteella asiasta päätöksen, jossa voidaan asettaa käytölle tarpeellisia ehtoja tai kieltää ilotulitteiden käyttö, jos siitä aiheutuu erityistä vaaraa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, että ilotulitteita voidaan tiettyinä ajankohtana käyttää ilman pelastusviranomaiselle tehtävää ilmoitusta.

92 §

Paikallisten olosuhteiden huomioon ottaminen ilotulitteiden käytössä

Pelastusviranomainen voi antaa ilotulitteiden käyttöä koskevia paikallisista olosuhteista johtuvia, pelastustoimen aluetta tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä. Näissä määräyksissä pelastusviranomainen voi sallia tiettyinä aikoina tai tietyissä paikoissa ilotulitteiden käytön ilman pelastusviranomaiselle tehtävää ilmoitusta. Samoin pelastusviranomainen voi kieltää ilotulitteiden käytön pelastustoimen alueella sellaisissa paikoissa, joissa käytön voidaan katsoa aiheuttavan erityistä vaaraa.

93 §

Ilotulitteiden valmistuksen ja maahantuonnin toiminnanharjoittajan velvollisuudet

Ilotulitteiden valmistuksesta tai maahantuonnista vastaavalla toiminnanharjoittajalla tulee olla palveluksessaan pätevä vastuuhenkilö, ilotulitteiden varastointiin soveltuvat varastot, ilotulitteiden laadunvalvontaan ja testaamisen soveltuvat paikka, laitteet ja välineet sekä toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen riittävä vastuuvakuutus.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun toiminnanharjoittajan tulee tiedottaa välittömästi tuotteissa ilmenneistä virheistä ja myyntikiellosta niille, joilla saattaa olla hallussaan näitä tuotteita, sekä huolehtia viallisten ilotulitteiden turvallisesta hävittämisestä.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun toiminnanharjoittajan on tehtävä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle ilmoitus, jossa tulee antaa selvitys 1 momentissa säädettyjen vaatimusten täyttämistä sekä 2 momentissa säädettyjen velvoitteiden täyttämiseksi käytössä olevista menettelyistä ja välineistä. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi asettaa toiminnanharjoittajalle asetettujen vaatimusten täyttämistä koskevia ehtoja. ([21.12.2010/1271](#))
Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin toiminnanharjoittajalle asetettavista vaatimuksista, tuotteissa ilmenneille virheille ja myyntikielloille asetetun tiedottamisvelvoitteen sisällöstä sekä ilmoitusmenettelystä, ilmoituksen tekemisestä ja ilmoituksessa esitettävistä tiedoista ja selvityksistä.

94 §

Ilotulitusnäytöksen järjestäjä

Ilotulitusnäytöksen järjestäjältä edellytetään käytettävien ilotulitteiden turvallisuuden varmistamiseksi tarvittavia toimenpiteitä, järjestäjän palveluksessa olevaa pätevää vastuuhenkilöä, ilotulitteiden varastointiin soveltuvia varastotiloja, näytöksen ammunnessa tarvittavia laitteita ja varusteita sekä toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen riittävää vastuuvakuutusta.

Ilotulitusnäytöksen järjestäjän on tehtävä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle ilmoitus, jossa tulee antaa selvitys 1 momentissa säädettyjen vaatimusten täyttämisestä. Näytösten järjestämiseen ei saa ryhtyä ennen kuin Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on arvioinut vaatimusten täyttyvän. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi asettaa ilotulitusnäytöksen järjestäjälle asetettujen vaatimusten täyttämistä koskevia ehtoja. ([21.12.2010/1271](#))
Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin ilotulitusnäytöksen järjestäjälle asetettavista vaatimuksista sekä ilmoitusmenettelystä, ilmoituksen tekemisestä ja ilmoituksessa esitettävistä tiedoista ja selvityksistä.

94 a § ([10.4.2015/358](#))

Ilotulitusnäytöksen järjestäjän velvoitteet

Ilotulitusnäytöksen järjestäjällä tulee olla järjestelmälliset menettelyt, joilla varmistetaan näytöksissä käytettävien ilotulitteiden ja niiden laukaisulaitteiden toiminnallinen luotettavuus.

Ilotulitusnäytöksen järjestäjän on tehtävä eräkohtaiset riittävät koeammunnat, joilla varmistetaan ilotulitteiden turvallisuus. Laadunvalvonnan pöytäkirjat on säilytettävä yhden vuoden ajan.

Ilotulitusnäytöksen järjestäjällä tulee olla kirjalliset ohjeet menettelyistä, joilla määritetään tuotekohtaisesti näytöksissä tarvittavat suojaetäisyydet.

95 §

Ilotulitteisiin liittyvän toiminnan vastuuhenkilö

Edellä 93 ja 94 §:ssä tarkoitetun vastuuhenkilön tehtävänä on huolehtia, että ilotulitteiden valmistuksessa, maahantuonnissa, kaupassa ja ilotulitusnäytöksen järjestämisessä toimitaan ilotulitteita koskevien säännösten sekä hyväksymispäätösten ja lupien mukaisesti.

Vastuuhenkilön tulee tuntea valmistettavat, maahantuotavat tai käytettävät ilotulitteet ja niiden ominaisuudet, ilotulitteita koskevat säännökset sekä turvallisen toiminnan edellytykset.

Vastuuhenkilön tulee osoittaa pätevyytensä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston järjestämässä kokeessa. Hyväksytystä kokeesta asianomaiselle henkilölle annetaan todistus. ([21.12.2010/1271](#))

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin vastuuhenkilön tehtävistä, pätevyysvaatimuksista ja pätevyyden osoittamisesta.

96 § (11.12.2009/1030)

96 § on kumottu L:lla [11.12.2009/1030](#).

97 §

Ilmoitus ilotulitusnäytöksestä

Edellä 94 §:ssä tarkoitetun ilotulitusnäytöksen järjestämisestä on ilmoitettava poliisille ennen näytöksen järjestämistä.

Poliisi voi asettaa näytöksen järjestämiselle ilotulitteiden turvallisen käsittelyn ja yleisen turvallisuuden kannalta tarpeellisia ehtoja ja rajoituksia.

Poliisi voi kieltää näytöksen järjestämisen, jos ilotulitteiden turvallisen käsittelyn ja yleisen turvallisuuden kannalta riittävät vaatimukset eivät täyty.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin ilmoituksen sisällöstä ja määräajoista sekä ilotulitusnäytösten valvontaan liittyvistä poliisin tehtävistä.

11 luku

Kemikaali- ja räjähdeonnettomuudet

98 §

Ilmoitusvelvollisuus kemikaali- ja räjähdeonnettomuudesta

Tuotantolaitoksessa sattuneesta vakavasta onnettomuudesta toiminnanharjoittajan on ilmoitettava viipymättä asianomaiselle valvontaviranomaiselle. Vastaavasti putkiston omistajan tai haltijan on ilmoitettava vaarallisen kemikaalin siirrossa tapahtuneesta vakavasta onnettomuudesta. Ilmoituksessa on kuvattava onnettomuustilanne ja annettava valvontaviranomaiselle sen valvontatoimenpiteiden kannalta tarpeelliset selvitykset.

Pelastusviranomaisen tulee ilmoittaa vaarallisten kemikaalien vähäistä teollista käsittelyä tai varastointia koskevasta onnettomuusilmoituksesta Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle. ([21.12.2010/1271](#))

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin toiminnanharjoittajan tehtäväksi säädetyn ilmoituksen sisällöstä.

99 § [\(21.12.2010/1271\)](#)

Kemikaali- ja räjähdeseonnettomuuden tutkinta

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston on tutkittava valvontaansa kuuluvassa tuotantolaitoksessa tai kemikaalin siirrossa sattunut vakava onnettomuus, jos se on onnettomuuden syyn selvittämisen tai onnettomuuksien ehkäisemisen kannalta tarpeellista.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi tutkia myös muut toimialallaan sattuneet onnettomuudet, jos se on onnettomuuden syyn selvittämisen tai onnettomuuksien ehkäisemisen kannalta tarpeellista.

Pelastusviranomainen voi vastaavasti tutkia valvontaansa kuuluvassa tuotantolaitoksessa sattuneen onnettomuuden. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi tarvittaessa myös tutkia tällaisessa tuotantolaitoksessa sattuneen onnettomuuden.

Suuronnettomuuksien tutkinnasta säädetään erikseen.

12 luku

Tarkastuslaitokset

100 §

Tarkastuslaitoksen hyväksyminen

Työ- ja elinkeinoministeriö hyväksyy 46–48 ja 69 §:ssä tarkoitettujen tuotteiden vaatimustenmukaisuuden arviointiin osallistuvat tarkastuslaitokset sekä huolehtii niiden ilmoittamisesta Euroopan yhteisöjen komissiolle ja muille jäsenvaltioille. [\(11.12.2009/1030\)](#)

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto hyväksyy muut kuin 1 momentissa tarkoitettut tarkastuslaitokset. [\(21.12.2010/1271\)](#)

Hyväksymispäätöksessä määritellään tarkastuslaitoksen pätevyysalue, vahvistetaan laitoksen valvontaan liittyvät järjestelyt sekä asetetaan tarvittaessa muitakin laitoksen toimintaa koskevia vaatimuksia, rajoituksia ja ehtoja, joilla varmistetaan tehtävien asianmukainen suorittaminen. Päätös voidaan antaa määräajaksi.

Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion hyväksymä tarkastuslaitos vastaa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua tarkastuslaitosta, jos hyväksymisessä on noudatettu 101 §:ssä säädettyjä vastaavia vaatimuksia.

101 §

Tarkastuslaitoksen hyväksymisen edellytykset

Tarkastuslaitoksen hyväksymisen edellytykset ovat:

- 1) tarkastuslaitos on tarkastuslaitostehtäviä koskevassa toiminnassaan riippumaton;
- 2) tarkastuslaitoksella on käytössään riittävästi ammattitaitoista henkilöstöä, jonka toiminnan riippumattomuus on varmistettu tarkastuslaitostehtävien osalta;
- 3) tarkastuslaitoksella on toiminnan edellyttämät laitteet, välineet ja järjestelmät;
- 4) tarkastuslaitoksella on toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen riittävä vastuuvakuutus tai muu vastaava riittäväksi katsottava järjestely.

Lisäksi 100 §:n 1 momentissa tarkoitetun tarkastuslaitoksen tulee olla Suomessa rekisteröity oikeushenkilö tai se on osa tällaista oikeushenkilöä.

Tarkastuslaitoksen on osoitettava ulkopuolisella arvioinnilla täyttävänsä 1 momentissa säädetty edellytykset.

Tarkastuslaitoksen on ilmoitettava hyväksymispäätöksen tehneelle viranomaiselle kaikista sellaisista muutoksista, joilla voi olla vaikutusta 1 momentissa mainittujen edellytysten täyttymiseen.

102 § (11.12.2009/1030)

Tarkastuslaitoksen tehtävät

Tarkastuslaitoksen tehtävänä on suorittaa 38 §:ssä tarkoitetut putkistojen tarkastukset sekä 46–49 ja 69 §:ssä tarkoitettujen tuotteiden vaatimustenmukaisuuden osoittamiseen liittyvät tehtävät, joilla varmistetaan, että nämä täyttävät niille tässä laissa säädetty vaatimukset.

103 §

Tarkastuslaitostehtävien suorittaminen

Tarkastuslaitoksen on suoritettava tehtävät noudattaen hyvää tarkastuskäytäntöä ottaen huomioon kohdetta koskevat säännökset ja suositukset.

Tarkastuslaitoksen tulee seurata toimialansa säännösten ja standardien kehittymistä.

Tarkastuslaitosten tulee toimia yhteistyössä toimialansa muiden tarkastuslaitosten kanssa siten kuin toimintatapojen yhdenmukaisuuden varmistamiseksi on tarpeen.

Tarkastuslaitoksen on tässä laissa tarkoitettuja julkisia hallintotehtäviä hoitaessaan noudatettava, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa ([621/1999](#)), sähköisestä asioinnista hallinnossa annetussa laissa ([13/2003](#)), hallintolaissa ([434/2003](#)) ja kielilaissa ([423/2003](#)) säädetään.

104 §

Tarkastuslaitoksen hyväksymistä koskeva asetuksenantovaltuus

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tarkastuslaitoksen hyväksymismenettelystä, hyväksymisen edellytyksistä ja edellytysten arvioinnista sekä tarkastuslaitosten tehtävistä ja niiden suorittamisesta.

12 a luku [\(10.4.2015/358\)](#)

Lupa-asiasta kuuleminen ja tiedottaminen

104 a § [\(10.4.2015/358\)](#)

Muistutukset ja mielipiteet

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston on ennen vaarallisen kemikaalin laajamittaista teollista käsittelyä ja varastointia taikka räjähteen valmistusta ja varastointia koskevan lupa-asian ratkaisemista varattava yleisölle, jota asia koskee, tilaisuus tehdä muistutuksia asian johdosta.

Yleisölle on varattava tilaisuus ilmaista mielipiteensä vaarallisen kemikaalin laajamittaista teollista käsittelyä ja varastointia tai räjähteen valmistusta ja varastointia koskevassa lupa-asiassa.

Muistutusten ja mielipiteiden esittämistä varten on asetettava asian laatuun nähden riittävä määräaika.

104 b § [\(10.4.2015/358\)](#)

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston on tiedotettava lupahakemuksesta kuuluttamalla siitä vähintään 30 päivän ajan asianomaisten kuntien ilmoitustauluilla siten kuin julkisista kuulutuksista annetussa laissa [\(34/1925\)](#) säädetään. Kuulutus on julkaistava myös lupaviranomaisen internet-sivuilla, jolloin kuulutus voi sisältää viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentissa säädetyn estämättä toiminnanharjoittajan nimen ja toiminnan sijaintipaikan tiedot. Lisäksi kuulutuksen julkaisemisesta on ilmoitettava ainakin yhdessä toiminnan vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä, jollei asian merkitys ole vähäinen tai ilmoittaminen on muutoin ilmeisen tarpeetonta.

Kuulutuksesta on annettava erikseen tieto yleisölle, jota asia koskee. Jos hakemuksesta on tiedotettava yli kolmellekymmenelle tiedossa olevalle henkilölle tai kun henkilöiden lukumäärää ei tiedetä, voidaan asiasta tiedottaa ilmoittamalla siitä sellaisessa sanomalehdessä, josta vastaanottajan voidaan otaksua parhaiten saavan tiedon.

Yhteisen alueen järjestäytymättömälle osakaskunnalle tiedotetaan hakemuksesta antamalla siitä tieto yhteisäluelain [\(758/1989\) 26 §:n](#) 4 momentissa tarkoitetulle

edustajalle. Jollei tällaista edustajaa ole nimetty, tieto toimitetaan jollekin osakkaalle ja hakemuksesta tiedotetaan lisäksi tämän pykälän 1 momentin mukaisesti kuulutuksella sanomalehdessä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kuulutuksesta, siihen sisällytettävistä asioista ja sen julkaisemisesta sekä muusta lupahakemusta koskevasta tiedottamisesta.

104 c § [\(10.4.2015/358\)](#)

Kuuleminen

Sen lisäksi, mitä hallintolaissa säädetään, hakijalle ja yleisölle, jota asia koskee, on varattava tilaisuus selityksen antamiseen sellaisista lausunnoissa ja muistutuksissa esitetyistä vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Selityksen johdosta hakijalle tai yleisölle, jota asia koskee, on varattava tilaisuus vastaselityksen antamiseen, jos selitys saattaa vaikuttaa asian ratkaisuun.

104 d § [\(10.4.2015/358\)](#)

Tiedottaminen ja kuuleminen puolustushallinnossa

Puolustushallinnon toiminnassa voidaan poiketa tässä luvussa säädetystä kuuluttamisesta ja tiedottamisesta, jos viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 10 kohdassa tai kansainvälisistä tietoturvaselityksistä annetussa laissa [\(588/2004\)](#) säädetty asiakirjan salassapitoa koskevat edellytykset täyttyvät tai poikkeaminen on muutoin maanpuolustuksen luonteen tai erityistehtävien vuoksi välttämätöntä.

104 e § [\(19.6.2019/772\)](#)

Eräiden ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittamisesta annetun lain soveltaminen

Jos vaarallisen kemikaalin laajamittaista teollista käsittelyä ja varastointia taikka räjähteiden valmistusta ja varastointia koskevan lupahakemuksen käsittelyyn sovelletaan eräiden ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittamisesta annettua lakia [\(764/2019\)](#), noudatetaan sen sijaan, mitä 104 b §:ssä säädetään, mainitun lain 11 §:ää.

L:lla [772/2019](#) lisätty 104 e § tulee voimaan 1.9.2020.

13 luku

Kiellot ja rajoitukset

105 § [\(21.12.2010/1271\)](#)

Toiminnanharjoittajan toimintavelvollisuus

Jos 5 luvussa tarkoitettuun tuotteeseen tai räjähteeseen liittyvä vaara voidaan tavanomaisissa ja ennakoitavissa käyttöolosuhteissa tehokkaasti torjua tai ehkäistä taikka vaaran suuruutta olennaisesti vähentää korjaus-, oikaisu- tai tiedottamistoimenpiteiden avulla, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi määrätä, että

toiminnanharjoittajan on toteutettava tällaiset toimenpiteet Turvallisuus- ja kemikaaliviraston asettamassa määräjassa ja määrämällä tavalla.

106 § (21.12.2010/1271)

Tuotteen tai räjähteen kieltäminen

Jos 5 luvussa tarkoitettu tuote tai räjähdde ei täytä tämän lain säännöksiä tai saattaa tavanomaisissa ja ennakoitavissa käyttöolosuhteissa vaarantaa ihmisten turvallisuutta tai aiheuttaa vaaraa ympäristölle tai omaisuudelle, Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tulee kieltää toiminnanharjoittajaa valmistamasta sitä, saattamasta sitä markkinoille, pitämästä sitä kaupan, myymästä sitä tai luovuttamasta sitä muutoin elinkeinotoiminnan yhteydessä. Jos kyseessä on pyrotekninen tuote, Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tulee lisäksi peruuttaa antamansa hyväksyminen.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi kieltopäätöksen antamisen yhteydessä määrätä, että toiminnanharjoittajan on poistettava tehokkaasti ja välittömästi 1 momentissa tarkoitetut tuotteet tai räjähteet markkinoilta.

Jos 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja toimenpiteitä ei voida pitää riittävinä, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi määrätä toiminnanharjoittajan hallussa olevan 5 luvussa tarkoitetun tuotteen tai räjähteen taikka 107 §:n nojalla toiminnanharjoittajalle palautetun tuotteen tai räjähteen hävitettäväksi tai, jollei tätä katsota tarkoituksenmukaiseksi, määrätä, miten tuotteen tai räjähteen suhteen muutoin on meneteltävä.

Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla on oikeus ryhtyä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin, jos 5 luvussa tarkoitetun tuotteen tai räjähteen markkinoille saattaja ei esitä sen vaatimustenmukaisuuden osoittavia asiakirjoja.

Toiminnanharjoittajan on annettava Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle tämän määräämässä ajassa selvitys siitä, millä tavoin hän on toimeenpannut 1 momentissa tarkoitetun kiellon taikka siihen 2 tai 3 momentin nojalla liitetyn määräyksen.

107 §

Vahingonvaaran torjumista täydentävät toimenpiteet

Kun Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on 106 §:n nojalla antanut kieltopäätöksen, se voi määrätä toiminnanharjoittajan ryhtymään toimenpiteisiin, jotka koskevat myytyjä tai muulla tavoin elinkeinotoiminnan yhteydessä luovutettuja 5 luvussa tarkoitettuja tuotteita tai räjähteitä ja joiden nojalla niihin liittyvää vahingonvaaraa voidaan torjua sekä tuotteen tai räjähteen haltijan oikeudellinen asema turvata. (21.12.2010/1271)

Edellä 1 momentissa tarkoitetulla määräyksellä toiminnanharjoittaja voidaan velvoittaa:

1) korjaamaan kysymyksessä oleva tuote tai räjähdde niin, että sen rakenteessa tai koostumuksessa olevasta viasta tai puutteesta taikka siitä annetuista

totuudenvastaisista tai harhaanjohtavista tai puutteellisista tiedoista aiheutuva vaara poistuu (*korjaaminen*);

2) ottamaan takaisin tuote tai räjähdde, joka saattaa tavanomaisissa ja ennakoitavissa käyttöolosuhteissa vaarantaa ihmisten turvallisuutta tai aiheuttaa vaaraa ympäristölle tai omaisuudelle, sekä antamaan sen sijalle samanlaisen tai samankaltaisen tuotteen tai räjähteen, joka ei ole vastaavalla tavalla vaarallinen (*vaihto*); tai

3) purkamaan kaupan (*kaupan purku*).

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi antaa 1 momentissa tarkoitetun määräyksen myös, jos 106 §:ssä tarkoitettua kieltopäätöstä ei voida antaa sen vuoksi, että kysymyksessä olevia tuotteita tai räjähteitä ei ole enää toiminnanharjoittajan hallussa, ja määräyksen antamiseen on painavia syitä. [\(21.12.2010/1271\)](#)

108 §

Toiminnanharjoittajan tiedottamisvelvollisuus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston kielloista ja määräyksistä [\(21.12.2010/1271\)](#)

Jos Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on antanut 106 §:ssä tarkoitetun kiellon taikka 107 §:ssä tarkoitetun määräyksen, se voi velvoittaa toiminnanharjoittajan tiedottamaan asettamassaan määräajassa ja määräämällään tavalla kiellosta tai määräyksestä, tuotteeseen tai räjähteeseen tai niiden käyttämiseen liittyvästä vaarasta ja 107 §:n mukaisista oikeuksista. [\(21.12.2010/1271\)](#)

Tiedottamista koskeva määräys voidaan antaa myös silloin, kun 106 §:ssä tarkoitettua kieltopäätöstä ei voida antaa sen vuoksi, että kysymyksessä olevia tuotteita tai räjähteitä ei ole enää toiminnanharjoittajan hallussa, ja tiedottamisvelvoitteen asettamiselle on painavia syitä.

109 §

Tuotantolaitoksen toiminnan rajoittaminen

Valvontaviranomaisen tulee kieltää tuotantolaitoksen tai sen osan käyttö taikka peruuttaa toiminnanharjoittamista koskeva lupa osittain tai kokonaan, jos toiminnanharjoittajan toteuttamissa toimenpiteissä onnettomuuksien estämiseksi ja rajoittamiseksi on todettu olevan vakavia puutteita. Sama koskee myös vaarallisten kemikaalien siirtoa.

Jos toiminnanharjoittaja ei ole säädetyssä määräajassa toimittanut vaadittavaa ilmoitusta tai selvityksiä taikka muita tämän lain nojalla annettujen säännösten edellyttämiä tietoja toimenpiteistään onnettomuuksien estämiseksi tai rajoittamiseksi tai jos toiminnasta on todettu muutoin aiheutuvan 1 momentissa tarkoitettua vaaraa vähäisempää vaaraa, on valvontaviranomaisen asetettava toiminnanharjoittajalle riittävä määräaika asian korjaamiseksi.

Valvontaviranomainen voi kieltää tuotantolaitoksen tai sen osan käytön taikka vaarallisen kemikaalin siirron, jos toiminnanharjoittaja ei ole korjannut asiaa annetussa määräajassa.

110 §

Toimenpiteet kemikaali- tai räjähdeseonnettomuuden jälkeen

Jos tuotantolaitoksessa sattuu vakava onnettomuus, valvontaviranomainen voi määrätä, että tuotantolaitoksen tai sen osan toiminta on keskeytettävä siksi, kunnes onnettomuuden syy ja tulevan toiminnan turvallisuuden varmistamiseksi tarvittavat toimenpiteet on selvitetty.

Selvitysten perusteella valvontaviranomainen voi edellyttää, että tuotantolaitos on tarkastettava sen toimintaedellytysten varmistamiseksi sekä määrätä, että luvanvaraiselle tuotantolaitokselle on haettava uusi lupa. Valvontaviranomainen voi asettaa turvallisuuden varmistamiseksi rajoituksia ja ehtoja toiminnan käynnistämiseksi onnettomuuden jälkeen.

111 §

Ilotulitteiden myynnin kieltäminen

Pelastusviranomaisen tulee kieltää ilotulitteiden myynti, jos myymälävaraston tarkastuksen yhteydessä ilmenee, että:

- 1) varastoinnista ei ole tehty 63 §:n mukaista ilmoitusta;
- 2) 65 §:n mukaista vastuuhenkilöä ei ole paikalla ilotulitteita asiakkaille luovutettaessa;
- 3) ilotulitteita luovutetaan päihtyneille tai sallittua ikää nuoremmille; tai
- 4) ilotulitteiden kauppa tai varastointi ei täytä siitä tämän lain ja sen nojalla annettuja säännöksiä.

112 § (21.12.2010/1271)

Uuden vastuuhenkilön nimeäminen

Jos Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toteaa tässä laissa tarkoitetun vastuuhenkilön hoitavan puutteellisesti tehtävänsä siten, että siitä voi aiheutua vaaraa, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi määrätä toiminnanharjoittajan nimeämään uuden pätevyysvaatimukset täyttävän vastuuhenkilön.

113 § (21.12.2010/1271)

Tarkastuslaitoksen hyväksymisen peruuttaminen

Jos tarkastuslaitos ei enää täytä 101 §:ssä säädettyjä edellytyksiä tai ei noudata 100 §:ssä tarkoitetussa päätöksessä asetettuja ehtoja taikka toimii muuten olennaisesti säännösten vastaisesti, työ- ja elinkeinoministeriön ja vastaavasti Turvallisuus- ja kemikaaliviraston on asetettava tarkastuslaitokselle riittävä määräaika asian korjaamiseksi. Työ- ja elinkeinoministeriön ja vastaavasti Turvallisuus- ja

kemikaaliviraston on peruutettava antamansa hyväksyminen, jos tarkastuslaitos ei ole korjannut epäkohtaa annetussa määräajassa.

14 luku

Valvonta

114 § [\(11.12.2009/1030\)](#)

Valvonnan ylin johto ja ohjaus

Tämän lain säännösten noudattamista koskevan valvonnan ylin johto ja ohjaus kuuluu työ- ja elinkeinoministeriölle. Lisäksi työ- ja elinkeinoministeriö valvoo hyväksymiään tarkastuslaitoksia.

115 §

Valvontaviranomaiset

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto valvoo tämän lain noudattamista siltä osin kuin tehtävää ei 2–4 momentissa ole säädetty muulle viranomaiselle. [\(21.12.2010/1271\)](#) Pelastusviranomaiset valvovat tämän lain noudattamista, kun on kyse:

- 1) vaarallisten kemikaalien vähäisestä teollisesta käsittelystä ja varastoinnista tai säilytyksestä, jollei toiminta ole osa 23 §:n 2 momentissa tarkoitettua toiminnallista kokonaisuutta, jolloin sen valvonta kuuluu Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle;
- 2) yksityiseen kulutukseen hyväksytyjen ilotulitteiden ja vähäistä vaaraa aiheuttavien muiden pyroteknisten tuotteiden varastoinnista kaupan yhteydessä tai niiden luovutuksesta yksityiseen kulutukseen;
- 3) räjähteiden ja vaarallisten kemikaalien käytöstä erikoistehosteena 81 §:ssä mainituissa tilaisuuksissa.

[\(10.4.2015/358\)](#)

Poliisi valvoo tämän lain noudattamista, kun on kyse:

- 1) räjähteiden käytöstä, siirrosta sekä luovutuksesta ja tähän liittyvästä säilytyksestä;
- 2) ampuma-aseiden patruunoiden, sytytysnallien ja ruudin varastoinnista myymälässä;
- 3) räjähteiden hävittämisestä;

4) ilotulitusnäytöksistä.

[\(10.4.2015/358\)](#)

Räjähteiden maahantuontia ja siirtoa koskevien säännösten noudattamista valvoo Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lisäksi tulliviranomainen. [\(21.12.2010/1271\)](#) Räjähteitä koskevasta valvonnasta rajavalvonnan ja -tarkastusten yhteydessä on lisäksi voimassa, mitä rajavartiolaitoksesta annetussa laissa [\(320/1999\)](#) säädetään. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin valvontaviranomaisten tehtäväjaosta ja yhteistoiminnasta.

116 § [\(21.12.2010/1271\)](#)

Valvonnan ohjaus ja yhtenäistäminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto ohjaa ja yhtenäistää pelastusviranomaisten ja poliisin toimintaa tämän lain säännösten noudattamisen valvonnassa.

117 §

Valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus

Valvontaviranomaisella on oikeus saada tämän lain säännösten noudattamisen valvontaa varten tarpeelliset tiedot niiltä toiminnanharjoittajilta ja henkilöiltä, joita tämän lain velvoitteet koskevat.

118 §

Valvontaviranomaisen tarkastusoikeus

Valvontaviranomaisella on oikeus päästä alueelle, huoneistoon ja muuhun sellaiseen tilaan, jonne pääsy on tässä laissa tarkoitetun valvonnan kannalta tarpeen, tehdä siellä tarkastuksia ja ryhtyä muihin valvonnan edellyttämiin toimenpiteisiin. Asumiseen tarkoitettuihin tiloihin valvontatoimenpiteet voidaan kuitenkin ulottaa vain, jos on syytä epäillä, että on tehty rikoslain [\(39/1889\) 34 luvun](#) 1, 3, 7–9 tai 10 §:ssä taikka 44 luvun 11 tai 12 §:ssä tarkoitettu rikos.

119 §

Näytteensaantioikeus

Valvontaviranomaisella on oikeus saada 5 luvussa tarkoitetuista tuotteista tai räjähteistä tämän lain noudattamisen valvonnan kannalta tarpeellisia näytteitä toiminnanharjoittajilta ja muilta henkilöiltä, joita tämän lain velvoitteet koskevat.

Valvontaviranomaisen on korvattava 1 momentissa tarkoitetut näytteet toiminnanharjoittajan tai 1 momentissa tarkoitetun muun henkilön sitä vaatiessa käyvän hinnan mukaan, jollei havaita, että ne ovat tämän lain vastaisia.

Jos 5 luvussa tarkoitettu tuote tai räjähdde ei täytä tämän lain säännösten vaatimuksia ja valvontaviranomainen soveltaa jotain 105–107 §:ssä tarkoitettua kieltoa tai vaatimusta, valvontaviranomainen voi velvoittaa toiminnanharjoittajan tai 1 momentissa tarkoitetun muun henkilön korvaamaan testauksesta ja tutkimuksesta aiheutuneet kustannukset.

120 §

Valvontaviranomaisen tiedonsaanti toiselta viranomaiselta

Valvontaviranomaisilla on oikeus viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä saada tämän lain säännösten noudattamisen valvontaa varten tarpeellisia tietoja toisiltaan ja käyttää toistensa hankkimia näytteitä.

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä saa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä hoidettaessa saatuja salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja luovuttaa:

- 1) syyttäjälle, poliisille, rajavartiolaitokselle ja tulliviranomaiselle rikoksen ehkäisemiseksi ja selvittämiseksi;
- 2) työsuojelu-, ympäristönsuojelu- ja kuluttajansuojeluviranomaiselle, kun luovutettava asiakirja sisältää tälle viranomaiselle keskeisiä tietoja sille kuuluvien tehtävien suorittamiseksi.

121 §

Tarkastuslaitoksen tietojen luovuttaminen

Tarkastuslaitokset ovat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä velvollisia antamaan:

- 1) tarkastuslaitosten yhteistoiminnan kannalta tarpeellisia tietoja toisille tässä laissa tarkoitetuille tarkastuslaitoksille;
- 2) valvonnan kannalta tarpeellisia tietoja valvontaviranomaisille.

122 §

Virka-apu

Poliisi, tulliviranomainen ja rajavartiolaitos ovat tarvittaessa velvollisia antamaan virka-apua tämän lain säännösten noudattamisen valvomiseksi.

15 luku

Pakkokeinot ja seuraamukset

123 § (10.4.2015/358)

Hallinnolliset pakkokeinot

Valvontaviranomainen voi tehostaa tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla taikka teettämis- tai keskeyttämishallalla siten kuin siitä uhkasakkolaissa ([1113/1990](#)) säädetään.

124 §

Rangaistuksia koskevat viittaussäännökset

Rangaistus väärän todistuksen antamisesta viranomaiselle säädetään [rikoslain 16 luvun 8 §:ssä](#).

Rangaistus yleisvaarallisista rikoksista säädetään [rikoslain 34 luvussa](#).

Rangaistus räjähdერიkoksesta säädetään [rikoslain 44 luvun 11 §:ssä](#).

Rangaistus vaarallisen kemikaalin tai räjähteen taikka tämän lain 5 luvussa tarkoitetun tuotteen varomattomasta käsittelystä säädetään [rikoslain 44 luvun 12 §:ssä](#).

Rangaistus ympäristörikoksista säädetään [rikoslain 48 luvussa](#).

125 § (10.4.2015/358)

Räjähdesäännösten rikkominen

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta tämän lain tai sen nojalla annetun säännöksen vastaisesti rikkoo

- 1) toiminnanharjoittajalle 7–20, 26 a tai 133 §:ssä säädettyjä yleisiä velvollisuuksia,
- 2) 23, 37, 58, 58 a tai 58 b §:ssä säädettyä lupavelvollisuutta taikka 33 §:ssä säädettyä varastoalueen vahvistamisvelvollisuutta,
- 3) 23, 24, 63, 79, 81, 91, 93, 94, 97, 101, 133 tai 134 §:ssä säädettyä ilmoitusvelvollisuutta,
- 4) 28, 30–32, 41–44 tai 62 §:ssä säädettyä onnettomuuksien rajoittamis- ja ehkäisyvelvollisuutta taikka 98 §:ssä säädettyä onnettomuuksia koskevaa ilmoitusvelvollisuutta,
- 5) 48 ja 49 §:ssä tarkoitetun tuotteen valmistusta, maahantuontia tai markkinoille saattamista koskevaa 5 luvussa säädettyä velvollisuutta taikka vastaavaa räjähteitä koskevaa 67–69 tai 69 a §:ssä säädettyä velvollisuutta, ([27.6.2018/505](#))
- 6) 71 §:ssä säädettyä laadunvalvontavelvollisuutta, 91 §:ssä säädettyjä ilotulitteiden käyttöä koskevia velvollisuuksia, 93 §:ssä ilotulitteiden valmistuksesta ja maahantuonnista vastaavalle toiminnanharjoittajalle säädettyjä velvollisuuksia

taikka 94 tai 94 a §:ssä ilotulitusnäytöksen järjestäjälle säädettyjä velvollisuuksia ja velvoitteita,

7) räjähteiden maahantuontia koskevaa 73 §:ssä säädettyä lupavelvollisuutta, siirtoa koskevaa 74 §:ssä säädettyä velvollisuutta, kauttakuljetusta koskevaa 75 §:ssä säädettyä velvollisuutta, merkitsemistä koskevaa 77 §:ssä säädettyä velvollisuutta, käyttöä koskevaa 78 §:ssä säädettyä velvollisuutta, luovutusta koskevaa 82, 82 a, 83 tai 83 a §:ssä säädettyä velvollisuutta, hallussapitoa koskevaa 84 §:ssä säädettyä velvollisuutta, kirjanpitoa koskevaa 86 §:ssä säädettyä velvollisuutta tai hävittämistä koskevaa 88–90 §:ssä säädettyä velvollisuutta,

8) 38 §:ssä säädettyä tarkastusvelvollisuutta, 53 §:ssä säädettyä asennus- tai huoltovelvollisuutta, 54 §:ssä säädettyä tarkastus-, korjaus- tai käytöstä poistovelvollisuutta, 55 §:ssä asennus-, huolto- tai tarkastustoiminnalle säädettyä velvollisuutta taikka 103 §:ssä säädettyä tarkastuslaitostehtävien suorittamista koskevaa velvollisuutta,

9) vastuuhenkilön nimeämistä koskevaa 29, 39, 56, 61, 65, 81, 93, 94 tai 112 §:ssä säädettyä velvollisuutta taikka vastuuhenkilölle 29, 39, 56, 61, 65, 81 tai 95 §:ssä säädettyjä velvollisuuksia,

10) vaarallisten kemikaalien säilytystä koskevia 35 tai 36 §:ssä säädettyjä velvollisuuksia taikka räjähteiden varastointia koskevaa 66 §:ssä tai säilytystä koskevaa 87 §:ssä säädettyä velvollisuutta,

11) 25, 34, 36, 37, 55, 59, 63, 70, 73, 79, 81, 91, 93, 94, 97 tai 100 §:n nojalla määrättyä ehtoa tai rajoitusta taikka 79, 81, 91 tai 97 §:n nojalla määrättyä kieltoa,

12) 83 §:n nojalla annettua kieltoa taikka 92 §:n nojalla annettua määräystä tai kieltoa,

13) 106, 109 tai 111 §:n nojalla määrättyä kieltoa taikka 105–108 tai 110 §:n nojalla määrättyä velvollisuutta taikka

14) tietojen luovuttamista koskevaa 117 tai 121 §:ssä säädettyä velvollisuutta,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *räjähdesäännösten rikkomisesta* sakkoon.

16 luku

Muutoksenhaku

126 §

Muutoksenhaku ministeriön ja valvontaviranomaisen päätöksistä

Ministeriön ja valvontaviranomaisen tämän lain perusteella tekemään hallintopäätökseen haetaan muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa ([586/1996](#)) säädetään. Päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

126 a § ([10.4.2015/358](#))

Päätöksen täytäntöönpano muutoksenhausta huolimatta

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen tai niiden edunmenetysten tai kustannusten korvaamiseksi, joita lupapäätöksen kumoaminen tai lupamääräyksen muuttaminen voi aiheuttaa. Vaatimus vakuuden asettamisesta ei koske valtiota tai sen laitosta eikä kuntaa tai kuntayhtymää. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi tarvittaessa määrätä täytäntöönpanon lupapäätöstä suppeammaksi sekä määrätä täytäntöönpanon aloitusajankohdasta.

127 §

Muutoksenhaku tarkastuslaitoksen päätöksistä

Tarkastuslaitoksen vaatimuksenmukaisuustodistusta tai tarkastustodistusta koskevaan päätökseen saa hakea oikaisua tarkastuslaitokselta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätökseen on liitettävä oikaisuvaatimusohjeet. Oikaisumenettelystä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Tarkastuslaitoksen oikaisumenettelyssä antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

17 luku

Erinäisiä säännöksiä

128 §

Poikkeuksia koskeva asetuksenantovaltuus

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää poikkeuksia tässä laissa säädettyistä lupa-, ilmoitus-, asennus-, huolto- tai tarkastusvelvoitteista, jos kohteen aiheuttama henkilö-, ympäristö- ja omaisuusvahingon vaara on vähäinen ja kysymyksessä olevan velvoitteen noudattaminen ei ole tarpeen lain tarkoituksen toteutumisen kannalta.

128 a § (10.4.2015/358)

Ilmoittaminen Euroopan komissiolle tuotantolaitoksista ja suuronnettomuuksista

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston on ilmoitettava Euroopan komissiolle Suomen alueella olevista tuotantolaitoksista, jotka voivat aiheuttaa suuronnettomuusvaaraa, seuraavat tiedot:

- 1) toiminnanharjoittajan nimi tai toiminimi ja kyseisen tuotantolaitoksen täydellinen osoite;
- 2) tuotantolaitoksen toiminta tai toiminnot.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston on myös ilmoitettava komissiolle Suomen alueella tapahtuneista suuronnettomuuksista.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei koske puolustusvoimien sotilaalliseen toimintaan tarkoitettuja räjähteitä eikä maanpuolustuksen kannalta erityissuojattavissa kohteissa sekä sotilaallisissa harjoituksissa, harjoitusalueilla ja rauhanturvaoperaatioissa tapahtuvaa vaarallisten kemikaalien varastointia ja teollista käsittelyä. [\(7.4.2017/200\)](#)

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tuotantolaitoksia ja suuronnettomuuksia koskevien ilmoitusten sisällöstä ja ilmoitusmenettelystä.

129 §

Onnettomuuksien vaikutukset maan rajojen ulkopuolelle

Maan rajojen ulkopuolelle ulottuvien onnettomuuksien vaikutusten estämiseksi ja rajoittamiseksi on voimassa, mitä teollisuusonnettomuuksien rajojen yli ulottuvista vaikutuksista tehdyssä yleissopimuksessa (SopS 26/2000) on sovittu.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää edellä mainitun yleissopimuksen toimeenpanon edellyttämistä, tämän lain soveltamisalaan kuuluvista toimenpiteistä.

130 § (10.4.2015/358)

Rekisterit

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto pitää rekisteriä tämän lain soveltamisalaan kuuluvista valvontakohteista vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn valvontaa ja sen kehittämistä varten.

Rekisteriin voidaan tallentaa tietoja, jotka koskevat:

- 1) valvontakohteiden nimiä;
- 2) valvontakohteiden toiminnan laatua sekä vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden määriä;
- 3) valvontakohteita koskevia päätöksiä ja lupia sekä niihin tehtyjä tarkastuksia;
- 4) vastuuhenkilöiden ja toiminnasta vastaavien henkilöiden nimiä ja vastuualueita.

Pelastusviranomaisen tulee toimittaa tiedot ilmoituksenvaraisista vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin kohteista rekisteriin. Lisäksi pelastusviranomaisen tulee toimittaa rekisteriin pelastuslain 48 §:n mukaiset ulkoiset pelastussuunnitelmat ja niitä koskevien harjoitusten päivämäärät sekä harjoituksista laaditut raportit niiden tuotantolaitosten osalta, jotka ovat Turvallisuus- ja kemikaaliviraston valvonnassa.

Tietojen luovuttamiseen sovelletaan, mitä siitä muualla laissa säädetään. Rekisterissä olevat muut kuin henkilötiedot on tarkastettava ja tarpeettomat tiedot poistettava tarkastuksen yhteydessä. Rekisterinpitäjän velvollisuuksista henkilötietojen käsittelyssä säädetään erikseen. [\(14.12.2018/1128\)](#) Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin rekisteristä, tietojen toimittamisesta rekisteriin ja rekisterin käytöstä.

131 §

Maksut

Tämän lain mukaisten viranomaisten suoritteiden maksullisuudesta ja perittävien maksujen suuruudesta säädetään valtion maksuperustelaissa [\(150/1992\)](#). Tämän lain nojalla säädetyistä pelastusviranomaisten suoritteiden maksullisuudesta ja perittävien maksujen suuruudesta päättää kuitenkin alueen pelastustoimi noudattaen valtion maksuperustelaissa säädetyjä periaatteita.

Tämän lain mukaiset maksut ja kustannukset saadaan periä ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoihin annettussa laissa [\(367/1961\)](#) säädetään.

L verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin [367/1961](#) on kumottu L:lla verojen ja maksujen täytäntöönpanosta [706/2007](#).

132 § (16.12.2016/1142)

Turvallisuustekniikan neuvottelukunta

Työ- ja elinkeinoministeriön ja Turvallisuus- ja kemikaaliviraston apuna tämän lain säännösten kehittämistä ja seuranta varten on valtioneuvoston kolmeksi vuodeksi kerrallaan asettama turvallisuustekniikan neuvottelukunta.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin neuvottelukunnan kokoonpanosta ja tehtävistä.

133 §

Tuotantolaitoksen toiminnan lopettaminen

Jos tuotantolaitoksen toiminta lopetetaan kokonaan tai tuotantolaitoksen jokin osa poistetaan käytöstä, toiminnanharjoittajan on huolehdittava siitä, että toiminnan lopettamisen jälkeen tuotantolaitoksen ja sen käytöstä poistettavan osan rakenteet ja alueet tarvittaessa puhdistetaan ja huolehditaan vaarallisista kemikaaleista ja räjähteistä niin, ettei niistä aiheudu henkilö-, ympäristö- eikä omaisuusvahinkoja.

Toiminnanharjoittajan on ilmoitettava asianomaiselle valvontaviranomaiselle tuotantolaitoksen toiminnan lopettamisesta tai toiminnan keskeyttämisestä vuotta pidemmäksi ajaksi. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin tästä ilmoituksesta.

134 § (10.4.2015/358)

Toiminnanharjoittajan tai vastaavan henkilön muutos

Jos tuotantolaitos tai jokin sen osa siirtyy uudelle toiminnanharjoittajalle tai tuotantolaitoksesta vastaava henkilö muuttuu, tämän on ilmoitettava siitä valvontaviranomaiselle. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin ilmoitusmenettelystä, ilmoituksessa vaadittavista tiedoista ja ilmoituksen tekemisessä noudatettavista määräajoista.

135 § (21.12.2010/1271)

Luettelo tämän lain alaan kuuluvista standardeista

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto julkaisee luettelon niistä standardeista, joita noudattaen katsotaan tämän lain nojalla annettujen säännösten vaatimusten täyttyvän, sekä pitää tätä luetteloa yleisesti saatavilla.

18 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

136 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2005.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

137 §

Kumoamissäännös

Tällä lailla kumotaan räjähdysvaarallisista aineista annettu laki [\(263/1953\)](#) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Kun muissa laeissa ja niiden nojalla annetuissa säännöksissä on viitattu räjähdysvaarallisista aineista annettuun lakiin, viittaus koskee tämän lain voimaantulon jälkeen tätä lakia.

138 §

Voimaan jäävät säädökset

Räjähdysvaarallisista aineista annetun lain nojalla annetut seuraavat säädökset sekä niiden nojalla annetut kauppa- ja teollisuusministeriön ja puolustusministeriön päätökset jäävät edelleen voimaan:

- 1) asetus vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista [\(59/1999\)](#);
- 2) asetus grillihiilien sytytysnesteistä [\(947/1973\)](#);
- 3) asetus räjähdysvaarallisiin ilmaseoksiin tarkoitetuista laitteista ja suojausjärjestelmistä [\(917/1996\)](#);
- 4) valtioneuvoston asetus räjähdyskelpoisten ilmaseosten työntekijöille aiheuttaman vaaran torjunnasta [\(576/2003\)](#);
- 5) kaasulaiteasetus [\(1434/1993\)](#);
- 6) nestekaasuasetus [\(711/1993\)](#);
- 7) maakaasuasetus [\(1058/1993\)](#);
- 8) aerosoliasetus [\(1433/1993\)](#);
- 9) asetus vedyn tai muun palavan kaasun käyttämisestä ilmapallojen täyttökaasuna [\(109/1973\)](#);
- 10) räjähdeasetus [\(473/1993\)](#);
- 11) asetus räjähteiden vaatimustenmukaisuuden toteamisesta [\(1384/1994\)](#);
- 12) ammoniumnitraattiasetus [\(171/1984\)](#);
- 13) asetus öljylämmityslaitteistoista [\(1211/1995\)](#);

- 14) asetus turvallisuustekniikan neuvottelukunnasta ([540/1993](#));
15) asetus vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja varastoinnista puolustusvoimissa ([78/1996](#));
16) asetus puolustusvoimien räjähteistä ([648/1996](#));
17) asetus rajavartiolaitoksen ja poliisin räjähdysvaarallisista aineista ([731/1983](#));
18) kauppa- ja teollisuusministeriön asetus merkkiaineen lisäämisestä muovailtaviin räjähteisiin ([63/2002](#)).
*AmmoniumnitraattiA [171/1984](#) on kumottu VNa:lla [487/2005](#).
NestekaasuA [711/1993](#) on kumottu A:lla nestekaasulaitosten turvallisuusvaatimuksista [858/2012](#). KaasulaiteA [1434/1993](#) on kumottu VNa:lla kaasulaiteasetuksen kumoamisesta [857/2018](#), joka on voimassa 1.12.2018 alkaen.*

139 §

Siirtymäsäännökset

Edellä 138 §:ssä mainittujen säädösten nojalla annetut luvat ja hyväksymiset jäävät edelleen voimaan niissä mainituilla ehdoilla, jollei asianomaisessa säädöksessä toisin säädetä.

Toiminnanharjoittajan on tehtävä 93 ja 94 §:ssä tarkoitetut ilmoitukset yhden vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Edellä 37 §:ssä tarkoitetusta vaarallisten kemikaalien siirtoon käytettävästä putkistosta on ilmoitettava turvatekniikan keskukselle kahden vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta, jos sillä ei ole 138 §:ssä mainituissa asetuksissa tarkoitettua lupaa.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä oleva, räjähdysvaarallisista aineista annetun lain nojalla vireille pantu asia käsitellään ja ratkaistaan räjähdysvaarallista aineista annetun lain säännösten mukaan.

[HE 279/2004](#), TaVM 5/2005, EV 32/2005

Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen:

11.12.2009/1030:

Tämä laki tulee voimaan 16 päivänä joulukuuta 2009. Lain 69 a § tulee kuitenkin voimaan 5 päivänä huhtikuuta 2012.

Ilotulitteita voidaan kuitenkin hyväksyä 70 §:n mukaisesti 4 päivään heinäkuuta 2010 saakka ja muita pyroteknisiä tuotteita 4 päivään heinäkuuta 2013 saakka. Lain voimaantulon jälkeen annetuissa ilotulitteita koskevissa hyväksyntäpäätöksissä tulee ottaa huomioon 83 a §:ssä säädetyt rajoitukset sekä ilotulitteille säädetyt melurajoitukset.

Lain 70 §:ssä tarkoitetut hyväksynnät ovat voimassa hyväksymispäätöksen voimaolon ajan, kuitenkin enintään 4 päivään heinäkuuta 2017. Ilotulitteita, joita

koskevat 83 a §:ssä ja sen nojalla säädetyt rajoitukset, voidaan kuitenkin luovuttaa ja käyttää vain 31 päivään tammikuuta 2010. Toiminnanharjoittajan, joka on saanut 70 §:n mukaisen hyväksymispäätöksen, on selvitettävä, koskevatko 83 ja 83 a §:ssä säädetyt rajoitukset hyväksymispäätöksessä tarkoitettua tuotetta. Jos edellä mainitut rajoitukset koskevat tuotetta, toiminnanharjoittajan on haettava hyväksymispäätöksen peruutusta viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2010.

Ajoneuvoissa käytettäviä pyroteknisiä tuotteita koskevat 70 §:n hyväksymiset ovat voimassa kuitenkin hyväksymispäätöksen voimassaoloajan loppuun saakka.

Ilotulitusnäytöksen järjestäjät voivat käyttää ilotulitusnäytöksissä 4 päivään heinäkuuta 2013 myös sellaisia ilotulitteita, joita ei ole hyväksytty 70 §:n mukaisesti tai joiden vaatimustenmukaisuutta ei ole osoitettu 69 §:n mukaisesti.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

[HE 215/2009](#), TaVM 21/2009, EV 210/2009, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/23/EY (32007L0023); EUVL N:o L 154, 14.6.2007, s. 21, Komission direktiivi 2008/43/EY (32008L0043); EUVL N:o L 94, 5.4.2008, s. 12

21.12.2010/1271:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011.

[HE 173/2010](#), TaVM 27/2010, EV 200/2010

8.6.2012/286:

Tämä laki tulee voimaan 30 päivänä kesäkuuta 2012.

[HE 93/2011](#), PuVM 3/2012, EV 29/2012, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/43/EY (32009L0043); EUVL No: L 146, 10.6.2009, s.1-36

7.6.2013/400:

Tämä laki tulee voimaan 4 päivänä heinäkuuta 2013.

[HE 25/2013](#), TaVM 8/2013, EV 54/2013, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/23/EY (32007L0023); EUVL N:o L 154, 14.6.2007, s.21

22.8.2014/690:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2014.

[HE 75/2014](#), TaVM 11/2014, EV 77/2014, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 347/2013 (32013R0347) ; EUVL L 115, 25.4.2013, s. 39

10.4.2015/358:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2015.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2005/20050390>

Extracted by GlobalMSDS

10th October 2019

Sen estämättä, mitä 82 §:n 1 momentissa säädetään, räjähteitä saa luovuttaa myös panostajalaissa tarkoitettulle panostajalle 31 päivään toukokuuta 2020 saakka edellyttäen, että panostajalla on 74 §:ssä tarkoitettu räjähteiden siirtotodistus.

[HE 275/2014](#), TaVM 26/2014, EV 262/2014, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/18/EU (32012L0018); EUVL N:o L 197, 24.7.2012, s.1

16.12.2016/1142:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevien säännösten nojalla myönnetty lupa selluloidin käsittelyyn ja varastointiin on voimassa 31 päivään joulukuuta 2018 saakka.

Ennen tämän lain voimaantuloa asetettu turvallisuustekniikan neuvottelukunta jatkaa toimikautensa loppuun.

[HE 20/2016](#), TaVM 7/2016, EV 149/2016, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/28/EU (32014L0028); EUVL N:o L 96, 29.3.2014, s. 1

7.4.2017/200:

Tämä laki tulee voimaan 17 päivänä huhtikuuta 2017.

[HE 187/2016](#), PuVM 1/2017, EV 3/2017

27.6.2018/505:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2018.

[HE 50/2018](#), TaVM 5/2018, EV 39/2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 426/2016 (32016R0426); EUVL L 81, 31.3.2016, s. 99

10.8.2018/659:

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä elokuuta 2018.

[HE 49/2018](#), TaVM 11/2018, EV 70/2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2016/943/EU (32016L0943); EUVL L 157, 15.6.2016, s. 1

14.12.2018/1128:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019.

[HE 98/2018](#), TaVM 15/2018, EV 109/2018

19.6.2019/772:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2020.

Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tullut lupa-asia käsitellään noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.